

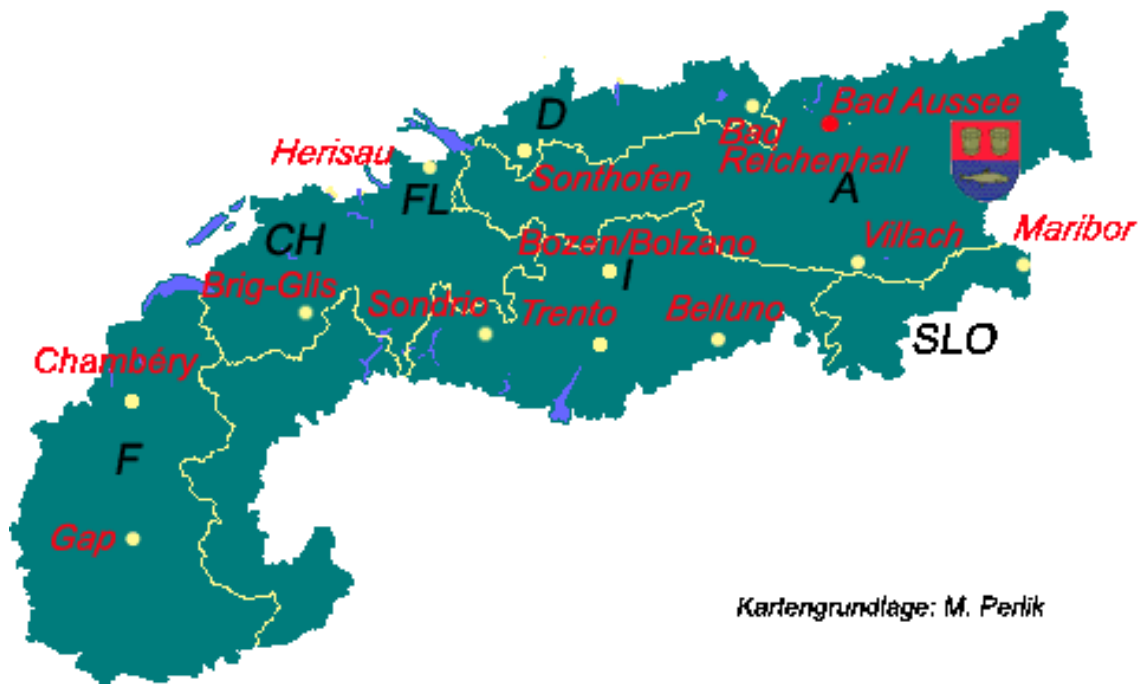
Ville des Alpes de l'Année
Alpenstadt des Jahres
Città alpina dell'anno
Alpsko mesto leta

Priročnik

Dokumentacija o dosedanjih izkušnjah

Društvo

Alpenstadt des Jahres e.V. – Ville des Alpes de l'Année –
Città alpina dell'anno – Alpsko mesto leta

Vsebina

1. Ozadje	3
2. Projekt.....	4
3. Pet Ciljev	5
4. Organizacija.....	6
4.1 Člani	6
4.2 Predsedstvo	7
4.3 Žirija.....	8
4.4 Svetovalci.....	9
4.5 Sekretariat.....	12
5. Pogodbena ureditev	13
6. Kandidatura	13
7. Nosilci naziva Alpsko mesto leta	14
7.1 Villach/A 1997	14
7.2 Belluno/I 1999	15
7.3 Maribor/SI 2000.....	15
7.4 Bad Reichenhall/D 2001	16
7.5 Gap/F 2002	18
7.6 Herisau/CH 2003.....	19
7.7 Trento/I 2004.....	20
7.8 Sonthofen/D 2005	21
7.9 Chambéry/F 2006	22
7.10 Sondrio/I 2007.....	23
7.11 Brig-Glis/CH 2008	24
7.12 Bozen/Bolzano/I 2009	25
7.13 Bad Aussee/A 2010	26
7.14 Idrija/SL 2011	27
8. Projekti.....	28
8.1 Plusenergijska pasivna hiša v Beljaku	28
8.2 Razglasitev naravnih spomenikov v mestu Beljak v letu 2005	30
8.3 Izboljšanje kakovosti zraka v Mariboru	32
8.4 Dvajset let renaturacije Marzollske loke (Marzoller Au)	34
8.5 Resolucija o reki Saalach.....	36
8.6 Uporaba infrardeče termografije pri snemanju iz zraka na območju mesta Gap.....	37
8.8 Gospodarski vrh v polkantonu Ausserrhoder.....	41
8.9 Energetsko varčno mesto	42
8.10 Trento Card	44
8.11 Območni sporazum "Monte Bondone"	46
8.12 Upravljanje z energijo na lokalni ravni	48
8.13 Pot doživetij – sprostivni prostor znotraj alpskega mesta	49
8.14 Razstava "Alpe 2020 – nove transverzale".....	50
8.15 Hiša zavarovanih območij in gora	52
8.16 Alpmove	54
8.17 Bolzano. Vir energije	55
9. Odnosi z javnostmi	57
10. Publikacije	59
11. Razstave.....	61
12. Mreže.....	64
12.1 Mreža zavarovanih območij v Alpah	64
12.2 Delovna skupnost alpskih mest	65
12.3 Omrežje občin "Povezanost v Alpah".....	65
13. Mesta in Alpska konvencija	66
13.1 Alpska konvencija	66
13.2 Sodelovanje med društvom in Alpsko konvencijo.....	67
14. Priloga.....	68
14.1 Statut	68
14.2 Pravilnik društva Alpsko mesto leta o plačevanju prispevkov.....	78
14.3 Pogodba	79
14.4 Obrazec.....	83
14.5 Memorandum of Understanding Alpske konvencije	96
14.6 Program izvedbe Memoranduma.....	100

1. Ozadje

Prvi, ki je dal idejo za uresničitev pobude "Alpsko mesto leta", je bil Gerhard Leeb iz Beljaka (Avstrija). Razvila se je iz želje, da bi oblikovali modele trajnostnega razvoja, ki bodo uskladili enkratnost naravne krajine alpskega sveta z gospodarsko dejavnostjo in mestnim življenjem. Eden od pglavitnih ciljev je bilo prizadevanje, da bi Alpsko konvencijo kot mednarodno pogodbo uresničevali v praksi ter da bi politike in v enaki meri tudi državljane seznanjali o nujnosti trajnostnega razvoja v domačem življenjskem okolju.

Leta 1997 je nastal projekt "Alpsko mesto leta", v istem letu pa je bilo prvič za dveletno obdobje razglašeno alpsko mesto leta – naziv je prejelo avstrijsko mesto Beljak/Villach, ki je v naslednjih letih opravljal reprezentativno vlogo za alpska mesta leta. Zaradi vedno večjega obsega nalog, ki jih je treba opravljati, je bila marca 2003 ustanovljena interesna skupnost "Alpsko mesto leta", delo se je profesionaliziralo. Novembra 2006 je interesno skupnost zaradi pravnih razlogov nasledilo društvo Alpenstadt des Jahres e.V. – Ville des Alpes de l'Année – Città alpina dell'anno – Alpsko mesto leta. Društvo je nepridobitna organizacija s sedežem v Bad Reichenhallu v Nemčiji.

Osrednje dejavnosti društva Alpsko mesto leta so podpora vsakokratnemu alpskemu mestu leta pri izdelovanju projektov in oblikovanju programa ter obveščanje in izobraževanje o ciljih Alpske konvencije. Poleg tega bo društvo Alpsko mesto leta spodbujalo izmenjavo informacij med alpskimi mesti leta ter razvijalo in dopolnjevalo projekte sodelovanja.

2. Projekt

Mednarodna žirija, ki jo sestavljajo predstavniki Delovne skupnosti alpskih mest, Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) in organizacije Pro Vita Alpina, vsako leto izbere eno izmed mest na območju Alp in mu podeli naziv "alpsko mesto leta". Ta naziv prejmejo alpska mesta, ki v praksi zgledno uresničujejo Alpsko konvencijo.

Osrednja želja in vodilo Alpske konvencije je povezati ukrepe za varstvo alpskega prostora z dolgoročnimi razvojnimi cilji regije in na ta način zagotoviti trajnostni razvoj te regije, kar pomeni: v praksi je treba dokazati, da se ekologija in ekonomija medsebojno ne izključujeta, temveč dopolnjujeta.

Dejstvo, da so vsebino Alpske konvencije kot dogovora o varstvu Alp, v največji meri narekovala prav mesta, je kontradiktorno le na videz. Nesporno pa je, da je razvoj mest odločilno vplival na razvoj in spremembe v alpskem prostoru, saj živita, kot je ugotovil prof. Werner Bätzing z Univerze Erlangen-Nürnberg, dve tretjini alpskega prebivalstva "v urbaniziranih regijah", ki obsegajo okoli 40 % celotne površine alpskega območja. Glede na celotno površino so Alpe nedvomno še danes podeželje, a prebivalstvo in s tem gospodarstvo je večinoma zaznamoval urbani značaj.

Okoljevarstvene ukrepe je zato treba usklajevati z ekonomskimi potrebami, alpska mesta s svojim okoljem pa so tisti prostori, kjer se stikajo narava, kultura, ekologija in ekonomija ter s tem ustvarjajo vtis konfliktnega stanja.

Osnovni namen in cilj ideje Alpskega mesta leta je na vsa ta nasprotja opozoriti čim večji del prebivalstva in ga seznaniti z njihovimi vplivi. Nesporno je namreč dejstvo, da bodo ukrepi za ohranitev življenjskega prostora Alp uspešni le, če jih bodo podpirali tudi prebivalci te tako pomembne evropske regije. Istočasno pa bo morala pomen, ki ga imajo Alpe za življenje in razvoj Evrope v prihodnje, prepoznati tudi vsa Evropa. Kajti Alpe niso – in to ni mišljeno le kot metafora – samo "hrbtenica" evropske celine, Alpe premorejo zelo pomembne naravne vire, ki bodo odločali o prihodnosti Evrope. Ali z drugimi besedami: gre za zaloge pitne vode.

3. Pet Ciljev

Krepitev alpske zavesti

Alpsko mesto leta je del Alp in s tem tudi del tega dragocenega življenjskega, kulturnega in naravnega prostora sredi Evrope. Alpsko mesto leta se zaveda svoje posebne odgovornosti, ki jo ima pri ohranjanju kulturne in naravne dediščine, ter si prizadeva za njen trajnostni razvoj.

Zagotavljanje aktivne udeležbe prebivalstva

Prireditve in dejavnosti, ki potekajo v okviru alpskega mesta leta, so javne. Vse zainteresirane osebe in združenja (npr. na področju obrti, umetnosti in ekologije) pri projektu lahko sodelujejo oz. naj bi sodelovale s svojimi projekti. Otrokom in mladim se kot bodočim odraslim zagotovi možnost za svobodno oblikovanje in izražanje svojih želja in interesov.

Povezovanje z drugimi območji

Mesta gradijo mostove: povezujejo se tako s sosednjimi regijami kakor tudi z oddaljenimi območji izven območja Alp. Alpsko mesto leta povezuje svoje funkcije in vzajemne odnose s posameznimi regijami ter pri tem išče konkretne možnosti za sklepanje "novega partnerskega sodelovanja" med mestom in podeželjem.

Oblikovanje prihodnosti v smislu trajnostnega razvoja

Alpsko mesto leta priznava temeljna načela Alpske konvencije, tj. zasnovo trajnostnega razvoja na območju Alp. Alpsko mesto leta se zavezuje, da bo na čimveč od dvanajstih področij delovanja Alpske konvencije (npr. energija, promet, kultura, varstvo narave) razvijalo in v praksi tudi uveljavljalo konkretne in inovativne ukrepe za njeno uresničevanje.

Širjenje stikov in sodelovanja

Alpsko mesto leta razvija in utrjuje tesne stike z drugimi mesti na območju Alp zaradi izmenjave izkušenj in oblikovanja skupnih interesov. Alpsko mesto leta v naslednjem letu posveča posebno pozornost sodelovanju z mesti izven območja Alp, zlasti s partnerskimi mesti.

4. Organizacija

4.1 Člani

Člani društva s pravico glasovanja so lahko mesta, ki jih je društvo imenovalo za nosilce naziva "Alpsko mesto leta". Združenje povezuje mesta, ki so prejela naziv alpskega mesta leta. Mesta zastopa župan oziroma njegov namestnik. Vsako mesto tudi imenuje svetovalca, ki je odgovoren za izvajanje projektov.

Člani društva Alpsko mesto leta se zavezujejo, da bodo v društvu dejavno sodelovali in se udeleževali vsakoletne skupščine članov. Skupščina članov za dveletno obdobje izvoli predsednico oz. predsednika in njenega oz. njegovega namestnika in člane žirije ter formalno potrdi podelitev naziva "Alpsko mesto leta".

Podporni člani so lahko mesta ter fizične in pravne osebe ali združenja zasebnega ali javnega prava, ki se izrečejo za izpolnjevanje ciljev društva in stalno prispevajo k skupnemu delovanju.

4.2 Predsedstvo

Predsedstvo je sestavljeno iz treh do petih članov. Vsaka alpska država ima v predsedstvu največ enega zastopnika. Predsedstvo sestavljajo predsednik, njegov namestnik (podpredsednik) in člani. Skupščina članov voli predsedstvo za dobo dveh let. Predsedstvo vodi tekoče zadeve društva in namesto skupščine članov odloča o poslih, ki jih ni mogoče odložiti. Zakonita zastopnika društva sta njegova predsednik in podpredsednik.

Člana predsedstva:

Predsednik:

Hubert Buhl
Župan občine Sonthofen (Nemčija)
Rathausplatz 1
D-87527 Sonthofen
Tel.: +49 8321 615 210
Faks: +49 8321 615 294
stadt@sonthofen.de

Podpredsednica:

Colette Patron
Podžupanja in pooblaščenka
za turizem mesta Gap/Francija
B.P. 92
F- 05007 Gap
Tel: +33 492 53 24 30
Faks: +33 492 53 24 96
colette.patron@ville-gap.fr

Član:

Patrizia Trincanato
Občina Bozen
Gumergasse 7
I-39100 Bozen
Tel.: +39 0471 997 412
Fax: +39 0471 997 589
patrizia.trincanato@comune.bolzano.it

4.3 Žirija

Skupščina članov društva Alpsko mesto leta izvoli žirijo. Žirijo sestavljajo trije predstavniki različnih strokovnih organizacij, ki delujejo na celotnem območju Alp.

Žirija predlaga novo alpsko mesto leta izmed mest, ki so vložila kandidaturo za osvojitve naziva. Žirija preveri tudi letni program izvoljenega mesta in mu svetuje pri vsebinskih vprašanjih. Ob izteku leta mora alpsko mesto leta žiriji predložiti zaključno poročilo o uresnicenih dejavnostih in projektih.

Žirijo trenutno sestavljajo naslednji predstavniki organizacij:

- Gerhard Leeb, Beljak (Avstrija), Pro Vita Alpina
- Norbert Weixlbaumer, Wien/A, CIPRA, Mednarodna komisija za varstvo Alp
- Antonio Zambon, Budoia/I, Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

4.4 Svetovalci

Vsako alpsko mesto leta imenuje svetovalca, ki je odgovoren za uresničevanje ideje alpskega mesta v domačem alpskem mestu in za sodelovanje z drugimi alpskimi mesti. Poleg tega tesno sodeluje s sekretariatom in se udeležuje skupščine članov, na kateri ima posvetovalni glas.

Villach: Dr. Josef Neugebauer
Abteilung für Öffentlichkeitsarbeit
Rathausplatz 1
A-9500 Villach
Tel.: +43 4242 205 1720
Faks: +43 4242 205 1799
projektbuero@villach.at

Belluno: Maria Grazia Passuello
Assessore Istruzione, Cultura, Flussi Migratori, Politiche giovanili e
Pari opportunità
Piazza Duomo, 1
I-32100 Belluno
Tel: +39 0437 913455
mypassuello@comune.belluno.it

Bad Reichenhall: Christian Staudacher
Amtsleiter Ordnungsamt
Rathausplatz 1
D-83421 Bad Reichenhall
Tel.: +49 8651 775 234
Faks: +49 8651 775 213
Christian.staudacher@stadt-bad-reichenhall.de

Josef Dennerl
Rathausplatz 1
D-83421 Bad Reichenhall
Tel: +49 8651 775 290
Faks: +49 8651 775 213
Josef.dennerl@stadt-bad-reichenhall.de

Gap: Martine Marlois-Halbout
Responsable Environnement
31, Route de la Justice
F-05000 Gap
Tel.: +33 492 53 18 72
Faks: +33 492 531876
martine.halbout@ville-gap.fr

- Herisau: Benno Keel
Amtsleiter Amt für Volkswirtschaft
Postfach 1160
CH-9102 Herisau
Tel.: +41 71 354 54 26
Faks: +41 71 354 54 13
benno.keel@herisau.ar.ch
- Trento: Cristina Ambrosi
Capo ufficio Turismo
Via delle Orfane, 13
I-38100 Trento
Tel: +39 0461 884572
Fax: +39 0461 884153
cristina_ambrosi@comune.trento.it
- Sonthofen: Manfred Maier
Hauptverwaltung Stadt Sonthofen
Rathausplatz 1
D-87527 Sonthofen
Tel.: +49 8321 615 212
Faks: +49 8321 615 294
manfred.maier@sonthofen.de
- Chambéry: Isabelle Coudry-Herlin
Mairie de Chambéry
Place de l'Hôtel de Ville
F-73011 Chambéry Cedex
Tel: +33 479 60 21 01
Faks: +33 479 60 20 7
herlin@mairie-chambery.fr
- Sondrio: Dott.ssa Stefania Stoppani
Responsabile del Servizio Cultura, Sport e Turismo
Piazza Campello, 1
23100 Sondrio
Tel: +39 0342 52 62 65
Faks: +39 0342 526 255
StoppaniS@comune.sondrio.it
- Brig-Glis: Dr. Eduard Brogli
Stadtschreiber
Postfach 272
3900 Brig-Glis
Tel +41 027 922 41 21
Faks +41 027 922 41 25
eduard.brogli@brig-glis.ch
- Bozen/Bolzano: Renato Spazzini
Direttore ufficio ambientale
Gumergasse, 7

IT-39100 Bolzano
Tel +39 0471 997587
Fax +39 0471 997437
renato.spazzini@comune.bolzano.it

Bad Aussee : Ingenieur Anton Frick
 Kirchengasse 29
 AT-8990 Bad Aussee
 Tel +43 664 35 75 680
 a.frick@artvillage.at

Idrija: Karmen Makuc
 Občina Idrija, Služba za gospodarske dejavnosti
 Vodja službe
 SI-5280 Idrija
 Tel +386 5 37 34 514
 karmen.makuc@idrija.si

4.5 Sekretariat

Za izvajanje sprejetih sklepov je odgovoren sekretariat, ki skrbi tudi za tekoče poslovanje društva Alpsko mesto leta in vsak drugi oz. tretji mesec izdaja kratke e-novice, v katerih poroča o prireditvah in aktualnih dejavnostih alpskih mest.

Direktorica: Madeleine Rohrer, CIPRA International, Schaan (Lihtenštajn)

Naslov: Društvo Alpsko mesto leta
Im Bretscha 22
FL-9494 Schaan
Tel. +423 237 53 99
Faks: +423 237 53 54
madeleine.rohrer@alpenstaedte.org

5. Pogodbena ureditev

Alpska mesta leta so se povezale v društvo Alpenstadt des Jahres e.V. – Ville des Alpes de l'Année – Città alpina dell'anno – Alpsko mesto leta, pri tem pa delujejo neprofitno in na celotnem območju Alp. Društvu Alpsko mesto leta pristopijo mesta, ki so prejela naziv alpskega mesta leta. Statut društva opredeljuje pravice in dolžnosti članov ter določa organe društva in njihove naloge. Clani plačujejo članarino v višini, ki jo v skladu s Pravilnikom o plačevanju prispevkov določi skupščina članov.

Društvo Alpsko mesto leta sklene z novim nosilcem naziva pogodbo o sodelovanju. Pogodba ureja, kako društvo Alpsko mesto leta (npr. svetovanje in pomoč alpskemu mestu leta pri administrativnih opravilih) zagotavlja svoje storitve in katere so dolžnosti nosilca naziva.

Statut, pravilnik o plačevanju članarine in pogodba so vsebovani v prilogi.

6. Kandidatura

Za naziv alpskega mesta leta lahko kandidira vsako mesto na območju Alp, ki izrazi voljo in pripravljenost dokazati, da se ekologija in ekonomija ne izključujeta, temveč smiselno in s pogledom v prihodnost medsebojno dopolnjujeta. Naziv "Alpsko mesto leta" se podeljuje alpskemu mestu, ki se odlikuje po posebni zavzetosti pri uresničevanju Alpske konvencije. Društvo Alpsko mesto leta je izoblikovala pet ciljev, na podlagi katerih naj bi mesta, ki prejmejo naziv alpskega mesta leta, zasnovala svoje projekte in prireditve.

Prijavni obrazec za leto 2008 se nahaja v prilonki. Za prijavo prosimo uporabite aktualno verzijo prijavnice, ki jo lahko snamete z naslova www.alpskomesto.org.

7. Nosilci naziva Alpsko mesto leta

7.1 Villach/A 1997

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Celovec – Beljak / Avstrija

Število prebivalcev: 57.612

Površina občine (ha): 13.485

Nadmorska višina: 500

Število ležišč: 8.933

Število nočitev: 954.266

Število vseh delovnih mest: 27.884

Spletni naslov: <http://www.villach.at>

Sredi utripa narave, v tišini gora, na položnih jezerskih bregovih, pa vendarle le korak stran od vrvečega življenja. Kdor obiše mesto Beljak, se znajde v srcu Koroške. Tukaj, natanko na pol poti med Mozartovim Salzburgom in Benetkami, mestom na lagunah, se poletna vročina juga srečuje z zelenimi travniki in gozdovi. Južnjaški temperament in avstrijska domačnost se mešata s koroško vedrino. Raznolikost je pristna: sedem jezer, gorske žičnice, široko razvejena mreža izletniških in pohodniških poti, svet doživljanja, umetniške in kulturne dejavnosti ter možnosti za športne dejavnosti za mlado in staro.

V okolici Beljaka izvirajo številni vreli "najčistejšega veselja do življenja" in dva od njih sta prav posebna: Beljaške toplice (Warmbad Villach) in Plajberk pri Beljaku (Bad Bleiberg). Samo v Beljaških toplicah priteče iz tal dnevno okrog 40 milijonov litrov zdravilne vode. Ta vrelci so cenili že stari Rimljani. Kar je bilo nekdanje namenjeno samo meščanom s posebnimi privilegiji, lahko danes uživa vsak gost toplic. Zdraviliško središče je opremljeno z najsodobnejšimi diagnostičnimi in balneološkimi napravami, za goste pa skrbi ekipa ortopedov, športnih terapevtov, maserjev in fizioterapevtov.

K vstopu v doživljajski svet beljaške okolice vabi tudi bohotno zelenje gora, ki se zrcali v nežni modrini jezer. Gost lahko kopalke zamenja s športnimi oblačili in začne se lahko potovanje čez drn in strn – seveda peš, nanj pa vabi ne le ena sama gora, temveč kar štiri! Dobrač, Tromeja, Osojščica, vmes pa še kilometre dolga mreža pohodniških poti: prav vse je zajeto, od krajšega sprehoda do tridnevnih tur.

Lepe strani življenja so v osrčju Koroške vsakdanjik. Pravijo, da premorejo Beljačani italijanski značaj in koroško očarljivost. Beljak pa ne leži na stičišču dveh kultur le v zemljepisnem pomenu, tukaj lahko mešanico veselosti in domačnosti tudi občutimo: v Beljaku lahko prisostvujemo najbolj prijetnim in nenavadnim, izvirnim in "norim" praznovanjem v deželi. Vsako poletje je to praznovanje godu zavetnika cerkve, ki kot največja predstavitev običajev v Avstriji v mesto ob Dravi pritegne na tisoče ljudi. Slikovite ulice se tistega dne – vedno prvo soboto v avgustu – spremenijo v oder za ljudi v pisanih nošah, praznovanja pa se udeležujejo gostje iz celotnega alpsko-jadranskega prostora.

7.2 Belluno/I 1999

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Belluno / Italija
Število prebivalcev: 35.000
Površina občine (ha): 14.718
Nadmorska višina: 383
min. Nadmorska višina: 383
max. Nadmorska višina: 1.763
Število ležišč: 660
Število nočitev: 425.000
Število kmetij: 2.300
Število vseh delovnih mest: 103.000
Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 1000
Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 47000
Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 55000
Spletni naslov: <http://www.comune.belluno.it>

Mesto Belluno leži na skalnati terasi ob sotočju Arda in Piave, obkroženo z veličastnimi Dolomiti na severu in Beneškimi Predalpami na jugu.

Belluno je mesto po meri ljudi, polno umetniških in naravnih lepot. Očarati zna z vzdušjem miru, ki vlada na njegovih ulicah, kjer ni čutiti naglice ljudi, ki se radi zapletajo v pogovor. Očarati zna tudi s svojimi trgi, ki jih vedno krasijo vodnjaki, iz katerih teče bistra, hladna voda. Pa z barvo neba, ki se vzpenja nad njim, s pogledom na veličastno okolico, kjer se oko lahko sprehodi prek doline Val Belluna vse do vrhov skupine Schiara v Dolomitih – gorá Pelf in Gusčla del Vescovf. Belluno leži v dolini, ki ji je onesnaženje zaenkrat še prizaneslo. V bližini so številne pohodniške in izletniške poti, gozdovi, ki poskrbijo za vedno nove vtise in presenečenja. V mestu pa se tudi odpirajo vrata za vstop v Narodni park Bellunski Dolomiti.

Če si izposodimo besede bellunskega pisatelja Dina Buzzattija, posebne, očarljive, a premalo znane osebnosti, je Belluno mesto, kjer se beneški svet s svojo sproščenostjo, klasično harmonijo linij, antično prefinjenostjo in nezamenljivo arhitekturo stika s svetom severa in njegovimi skrivnostnimi gorami, dolgimi zimami, pravljicami, duhovi iz brezen in gozdov, z nepogrešljivim čutom za daljno preteklost, samoto in legendami.

Belluno pa je tudi sodobno in živahno mesto, znano med drugim po izvirnih tekočih stopnicah, ki so speljane od parkirišča ob reki Piave do zgodovinskega mestnega središča. Belluno je mesto umetnosti in kulture, tu prirejajo pomembne razstave in odmevne gledališke predstave, poleg tega pa je zaradi avtocestnih povezav tudi lahko dosegljiv.

Omeniti je treba številne prireditve, ki se vsako leto zvrstijo na temo gora "Oltre le Vette" (Prek vrhov), in razstavo kiparjev lesa "Ex tempore di scultura su legno", ki jo v novembru priredijo v času festivala, posvečenega mestnemu zavetniku sv. Martinu.

Želja mesta, da bi uspelo združiti napredek s spoštovanjem tradicije ter se pri tem zavedati svoje vloge kot glavnega mesta gora in kot mesta z alpsko identiteto – vse to so nepogrešljive značilnosti Belluna, alpskega mesta leta 1999.

7.3 Maribor/SI 2000

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Podravska / Slovenija

Število prebivalcev: 113.000

Površina občine (ha): 14.750

Nadmorska višina: 275

min. Nadmorska višina: 260

max. Nadmorska višina: 1.145

Število ležišč: 970

Število nočitev: 96.240

Število kmetij: 666

Število vseh delovnih mest: 58.538

Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 471

Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 18454

Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 39613

Spletni naslov: <http://www.maribor.si>

Tam kjer se stikajo Pohorje, Dravska dolina, Kozjak, Dravsko polje in Slovenske gorice, se je razvil Maribor, drugo največje slovensko mesto. Najstarejše sledi poselitve segajo v kameno dobo. Maribor se spet omenja v 12. stoletju, ko je dal koroški vojvoda Bernhard Spanheim zgraditi utrdbo na Piramidi. Razvila se je trgovina, še zlasti z vinom, in mesto se je začelo širiti in cveteti. Turški vpadi, požari in kuga, ki so v 17. stoletju pobrali tretjino prebivalstva, so ovirali hitrejši razvoj. V 18. stoletju je mesto dobilo nov zagon z modernizacijo ceste od Dunaja v Avstriji do Trsta v Italiji. Naslednji pomembnejši napredek je bil dosežen spet v 19. stoletju, ko so porušili mestna vrata in obzidje, dovolili promet po mestu ter zgradili južno železnico od Dunaja do Trsta. Z razvojem obrti, trgovine in industrije, novimi zgradbami ter rastjo mesta na desni breg Drave se je izoblikoval moderni Maribor, ki je gospodarsko, prometno, kulturno in znanstveno središče severovzhodne Slovenije.

Maribor je pomembno regionalno središče in univerzitetno mesto. Pred kratkim se je njegova vloga z izgradnjo nove univerzitetne knjižnice še povečala. Že nekaj let je Maribor tudi sedež regionalnih ustanov, kot so Pokrajinski muzej, Pokrajinski arhiv, Muzej narodne osvoboditve, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine ter sedež državnih institucij kot Pošta Slovenije, Agencija za železnice, za energetiko. V Mariboru je tudi sedež Univerze.

Prednosti mesta so izredno ugodna prometna lokacija na stičišču Alp in Panonske nižine, izšolani in delovno usposobljeni kadri, možnosti na raziskovalno-razvojnem in izobraževalnem področju, visoko razvita kultura, kakovostno in raznoliko okolje ter prepletanje pohorskih pobočij, vinorodnih goric in Dravske doline. Zaradi vsega tega je ta regija ena najbolj slikovitih v Sloveniji.

Maribor sodi med s soncem najbolj obsijane slovenske kraje, saj lahko naštejemo v povprečju kar 266 sončnih dni letno. Megla se večinoma pojavi le pozimi v jutranjih urah. Ugodna lega varuje Mariborčane in obiskovalce tudi pred neprijetnimi vetrovi. Hkrati je Maribor deležen močnega panonskega vpliva, zato je količina padavin v mestu precej nižja (v povprečju 1050 mm letno). Največ jih pade v obdobju od aprila do julija, najpogosteje v obliki ploh in nalivov.

7.4 Bad Reichenhall/D 2001

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Berchtesgaden – okolica / Nemčija

Število prebivalcev: 16.800

Površina občine (ha): 3.943

Nadmorska višina: 470

min. Nadmorska višina: 450

max. Nadmorska višina: 1.782

Število ležišč: 7.628

Število nočitev: 1.159.051

Število kmetij: 47

Število vseh delovnih mest: 11.367

Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 56

Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 1459

Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 3908

Spletni naslov: <http://www.stadt-bad-reichenhall.de>, <http://www.alpenstadt2001.de/>

Mesto Bad Reichenhall leži na skrajnem jugovzhodnem delu Bavarske, kjer se stikajo Chiemgauske in Berchtesgadenske Alpe. Tamkajšnje zdravilišče za obolenja dihalnih poti je eno najbolj priljubljenih zdraviliških in počitniških krajev v Nemčiji. Svetovni sloves bavarskega zdravilišča pa ne temelji samo na zdravilni moči njegovih naravnih zdravilnih sredstev, milem podnebjju, izjemno privlačni krajini in poznanosti soli, temveč se kaže tudi v edinstveni prepletenosti tradicije in sodobnega časa, razkošnih stavbah iz časa fin de siecla in življenjskem slogu, elegantnem sprehajališču, igralnici in preprostih planinskih kočah, prijetnih kavarnah in udobnih prenočiščih.

Obdano z vrelci in jezeri leži mesto, katerega zgodovino je zaznamovala sol, vpeto med zeleno hribovje v dolini reke Saalach in skalnate vrhove v njegovi okolici. Zdravilna voda ne žubori samo iz številnih vrelcev, temveč tudi v gradirnici in zdraviliških objektih. Ljudje v Bad Reichenhallu so se naučili črpati življenjsko energijo iz naravnih vrelcev. Bad Reichenhall je kraj, kjer lahko globoko zadihamo.

Raznolika okolica ponuja različne možnosti za izlete, pa naj gre za športne navdušence, krajinske zanesenjake ali bolj umirjene ljubitelje kulture. Ni treba iti daleč iz mesta, da bi lahko uživali v čudovitem pogledu na svet badreichenhallskih gora, ki zrejo veličastno v dolino: Predigtstuhl, Schlafende Hexe, Zwiesel in Hochstaufen, nad mestnim predelom Karlstein pa bedijo Pankracijeva cerkev in grajske razvaline. Thumsko jezero, ki je poleti priljubljeno kopališče, se pozimi, ko se temperatura spusti pod ničlo, spremeni v pravi raj za drsalce. V bližini leži tudi Seemöselski ribnik, ki ga krasi na tisoče lokvanjev v času cvetenja.

Kot zdraviliško mesto v Alpah čuti Bad Reichenhall posebno obvezo, da prevzame vodilno vlogo na področju varstva okolja in pri izvajanju Alpske konvencije.

7.5 Gap/F 2002

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Visoke Alpe / Francija

Število prebivalcev: 40.000

Površina občine (ha): 11.055

Nadmorska višina: 735

min. Nadmorska višina: 647

max. Nadmorska višina: 1.903

Število ležišč: 1.460

Število kmetij: 136

Število vseh delovnih mest: 15.888

Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 196

Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 12812

Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 2880

Spletni naslov: <http://www.ville-gap.fr>

Gap, glavno mesto departmaja Hautes-Alpes, leži v regiji Provansa-Alpe-Azurna obala in je eno najpomembnejših mest med Torinom, Aix-en-Provenceom, Grenoblom in Sredozemskim morjem.

Mesto je gospodarska, turistična, trgovska in kulturna metropola na območju sicer redko poseljenih Južnih Alp. V primerjavi z razvojnimi modeli zadnjih let, ki so doslej zaznamovali večino alpskih mest, pripisuje Gap velik pomen svoji neodvisnosti.

V Gapu upajo, da bodo uspeli izkoristiti nekatere svoje značilnosti, ki so v preteklosti veljale za pomanjkljivost (npr. odmaknjenost kraja ali slabo razvita industrija), in jih uporabili kot prednosti pri uveljavljanju trajnostnega razvoja. Ključna področja pri tem so varstvo narave in okolja, kakovost življenja prebivalcev, povečanje vrednosti mestnega območja in razvoj univerze. Ta razvoj poteka v tesnem sodelovanju z lokalnimi kompetenčnimi centri, kot so Nacionalni botanični inštitut za alpski prostor (Conservatoire Botanique National Alpin), Narodni park Ecrins (Parc National des Ecrins) in Mreža zavarovanih območij v Alpah (Réseau Alpin des Espaces Protégés). Zaradi istočasnega sredozemskega in alpskega vpliva je podnebje v Gapu prijetno. V primerjavi s Severnimi Alpami so zanj značilni manjša količina padavin, dolgotrajno sončno obsevanje (več kot 2400 ur letno), posebne svetlobne razmere in jasno nebo. Prav tako v tej regiji skoraj nikoli ni megle.

Današnja podoba starega dela mesta se v glavnih potezah še vedno sklada z njegovo srednjeveško podobo (mestna hiša iz 18. stoletja in katedrala iz 19. stoletja sta spomeniško zaščitena objekta). Območje mesta se razteza na površini 11.055 hektarjev, pri čemer največji del zavzemajo zemljišča v kmetijski rabi in gorska območja, ki dajejo mestu poseben naravni značaj.

7.6 Herisau/CH 2003

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Appenzell A. Rh / Švica

Število prebivalcev: 15.624

Površina občine (ha): 2.516

Nadmorska višina: 745

min. Nadmorska višina: 597

max. Nadmorska višina: 996

Število ležišč: 304

Število nočitev: 13.000

Število kmetij: 103

Število vseh delovnih mest: 8.409

Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 310

Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 3717

Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 4382

Spletni naslov: <http://www.herisau.ch>

Herisau je ponosna, podjetna in prikupna vas s privlačnim središčem. Prizadeva si za uveljavljanje načel trajnostnega razvoja, zanjo je značilna velika kulturna zavzetost, njeno gospodarstvo pa je trdno in inovativno. Herisau, ki leži v neposredni bližini St. Gallna, odpira vrata v nenadomestljivo kulturno krajino appenzelske dežele. Prebivalci Herisaua so na svojo občino zelo ponosni.

Čudovit pogled, ki ga je komajda mogoče najti kje drugje, se nam odpira na mogočen masiv Säntis, ko prihajamo iz gossauske smeri in vstopimo prek kantonalne meje v kanton Appenzell, obdarjen z naravnimi lepotami, in s tem na območje občine Herisau. Ta prijazen kraj, ki noče biti mesto, zato pa mu pripada čast, da je s svojimi 16.000 prebivalci največja švicarska vas, se razteza deloma na visoki planoti, deloma po pobočjih, skrit v nižinah, obkrožen s sočnimi zelenimi travniki, hribi in razglednimi vrhovi.

Čustvena pripadnost številnih domačinov Herisauu je izraz zavedanja tradicije in osebnega poistovetenja s krajem, ki je zanje bivališče in domovina hkrati. V Herisauu se zavedajo, da so strukture bolj mestnega kot vaškega značaja, in so pripravljeni, da se s problemi in izzivi, ki se pojavljajo na področju prometa, šolstva, socialnih zadev, mladinske politike, varnosti, pri zagotavljanju nakupovalnih možnosti, načrtovanju središča kraja ter ustvarjanju delovnih mest, spopadejo dejavno, samozavestno in v novem duhu.

7.7 Trento/I 2004

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Trento / Italija

Število prebivalcev: 106.088

Površina občine (ha): 15.400

Nadmorska višina: 194

min. Nadmorska višina: 194

max. Nadmorska višina: 2.180

Število ležišč: 3.886

Število nočitev: 469.659

Število kmetij: 935

Število vseh delovnih mest: 64.245

Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 6.632

Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 10.895

Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 46.718

Spletni naslov: <http://www.comune.trento.it>, <http://www.trentocittaalpina2004.com>

Kot glavno mesto je Trento politično in upravno središče dežele Trentino-Južna Tirolska in avtonomne pokrajine Trento. Ima 106.000 prebivalcev, kar predstavlja četrtno celotnega prebivalstva v Trentinu.

Trento je bil ustanovljen v času rimskega cesarstva, v njem je zasedal tridentinski koncil (1545-1563). Je sedež kulturnih ustanov mednarodnega slovesa, mesto umetnosti, dragocenih zgodovinskih spominov in kraj, kjer se srečujeta italijanska in srednjeevropska kultura, ki ju je med seboj še vedno mogoče razlikovati po arhitektonskih slogih.

Posebne pomena za Trento so tako univerza in njene fakultete za gospodarske, pravne, humanistične, naravoslovne in inženirske vede, sociologijo in uporabno psihologijo kakor tudi številni raziskovalni inštituti, med drugim Kulturni inštitut, h kateremu sodijo Center za znanstveno in tehnološko raziskovanje, Evropski center za teoretično fiziko, Center za ekologijo Alp, Eksperimentalni inštitut za gozdarstvo in čebelarstvo ter Raziskovalno središče FIAT.

Od vseh različnih podob, ki jih ima Trento, naredi največji vtis renesančni značaj tega alpskega mesta, ki je po zadnji obnovi spet zasijalo v vsej svoji lepoti. Ogleda vredni so zlasti grad Buonconsiglio, ki je bil več stoletij sedež trentskega knezoškofa, stolnica z veličastnim trgom, hiše, ki jih krasijo freske, in cerkve koncila, muzeji in razstave, kraji, kjer se srečujejo umetnost, kultura in tradicija.

Trento ne ponuja samo umetnosti in kulture, temveč tudi veliko možnosti za zabavo ter šport in rekreacijo.

Trento je alpsko mesto tako po zemljepisnem položaju kakor tudi po močni povezanosti ljudi in gora: Monte Bondone, ki sodi k območju občine, je primer za to: ko se vzpenjamo na to goro, naletimo najprej na vinograde in kostanjeve gaje okrog Sardagne, kamor pripelje tudi vzpenjača, nato pa zagledamo gorska smučišča in proge za tek na smučeh pri Viote na višini 1600 metrov v pogorju Brenta v Dolomitih, naravnem parku mesta.

Ne nazadnje pa je treba dodati, da je mestna občina tako kot številne druge v Evropi skupaj z domačimi akterji v gospodarstvu in družbi sprožila proces participativnega strateškega načrtovanja, s čimer želi razviti obliko upravljanja mesta, ki bo temeljila na skupni viziji prihodnosti, katere cilj je doseči večjo kakovost življenja meščanov Trenta.

7.8 Sonthofen/D 2005

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Oberallgäu / Nemčija

Število prebivalcev: 21.400

Površina občine (ha): 4.649

Nadmorska višina: 750

min. Nadmorska višina: 735

max. Nadmorska višina: 1.050

Število ležišč: 4.150

Število nočitev: 484.000

Število kmetij: 47

Število vseh delovnih mest: 6.786

Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 57

Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 2.147

Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 4.568

Spletni naslov: <http://www.sonthofen.de/>

Na skrajnem jugu Nemčije, sredi Oberallgäua leži klimatsko zdravilišče Sonthofen. Kot turistično in upravno središče tamkajšnjega deželnega okraja ima tudi sicer vlogo pomembnega prometnega vozlišča za regijo in številno infrastrukturo. Ujet med vrhove Allgäuskih Alp se Sonthofen deli na šestnajst naselij. Površina občine obsega 4.650 ha in se razteza v dolini med rekama Iller in Ostrach na nadmorski višini od 735 do 1050 metrov. Danes šteje Sonthofen 21.400 prebivalcev.

S 4.000 počitniškimi posteljami in približno 500.000 nočitvami na leto je Sonthofen tudi eden največjih turističnih krajev v Allgäu, ki gostom omogoča preživljanje počitnice vseh vrst pozimi in poleti. Privlačna okolica, visokogorsko podnebje in številni turistični objekti lahko zadovoljijo vsakega obiskovalca.

Gospodarski razmah in skokovita rast prebivalstva sta povzročila, da se je kraj v zadnjih nekaj desetletjih iz nekdanjega trga kmetov in malih obrtnikov razvil v pomembno gospodarsko središče, katerega razvoj temelji na različnih dejavnostih, kot so turizem, trgovina, obrt, storitveni sektor, kmetijstvo in vojska. Kot mesto z upravnimi in izobraževalnimi dejavnostmi izpolnjuje Sonthofen tudi pomembne funkcije na regionalni ravni.

Vojne vihre so sicer stavbno dediščino starega mestnega jedra uničile, a Sonthofen je z doslednim urbanističnim načrtovanjem dobil podobo sodobnega mesta, ki mu je, obdanega z naselji, značilnimi za vaško okolje, uspelo ohraniti prvoten alpski značaj. Sonthofen si je kot regionalno središče zastavil nalogo, da bo na področju turizma, kulture, varstva narave, gospodarstva in prometa uveljavil načela trajnostnega razvoja in postal sodobno alpsko mesto, ki bo povezano z naravo in tradicijo. Osrednjo pozornost zato namenja turizmu, ki je sprejemljiv za okolje, krepitvi regionalnega razvoja na podlagi sodelovanja ter načrtovanju in rabi naravnih virov in prostorov, ki bosta v celoti sonaravna. Vključevanje prebivalstva v te procese je pri tem ravno tako samoumevno kot sodelovanje z nadregionalnimi organizacijami in okoliškimi kraji, saj bo le tako mogoče skupaj doseči zastavljeni cilj: življenja vredno prihodnost v alpskem prostoru.

7.9 Chambéry/F 2006

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Savoie / Francija

Število prebivalcev: 60.900

Površina občine (ha): 2.118

Nadmorska višina: 245

min. Nadmorska višina: 240

max. Nadmorska višina: 510

Število ležišč: 2.058

Število nočitev: 53.274

Število kmetij: 41

Število vseh delovnih mest: 35.487

Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 249

Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 5.575

Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 29.663

Spletni naslov: <http://www.mairie-chambery.fr>

Chambéry leži na robu alpskega sveta, med gorskima masivoma Bauges in Chartreuse ter največjim francoskim jezerom Lac du Bourget. Posebnost mesta je njegova lega na meji med Francijo in Italijo ter alemanskimi in južnimi deželami. Zaradi nizke nadmorske višine (270 m) pa je za Chambéry značilno tudi milo gorsko podnebje.

Chambéry je bil tri stoletja sedež hiše Savojevcev – savojskim princem so pravili tudi "vratarji Alp". Iz te veličastne preteklosti sta danes ohranjena mogočen vojvodski grad in slikovite stare mestne četrti, ki jih prečka veličastna ulica, obkrožena z arkadami v "piemontskem slogu". Mestne četrti so večinoma obnovljene in preurejene v območja za pešce. Tu so tudi številne zasebne palače, zgrajene v obdobju med renesanso in francosko revolucijo, ki jih pogosto krasijo polžaste stopnice, izdelki umetnega kovaštva in iluzionistične poslikave. Stari del mesta je prepreden s pravim labirintom skrivnostnih prehodov pod in za stavbami, ki pogosto presenetijo obiskovalce mesta.

Zaradi ugodne lege med jezери in gorami lahko Chambéry v svoji neposredni bližini nudi veliko možnosti za vodne in zimske športe, s skorajda vsemi drugimi vrstami športa pa se je mogoče ukvarjati v številnih društvih in športno-rekreativnih centrih. Chambéry na tekmovalnih prizoriščih pogosto zastopata rokometno društvo Chambéry Savoie Handball in profesionalna kolesarska ekipa AG2R.

Vse te prednosti so pripomogle, da prihaja danes v Chambéry vedno več študentov, zlasti iz tujine. Sedež savojske univerze je v središču mesta, prostore pa ima tudi na treh lokacijah: Annecy-le-Vieux, Le Bourget-du-Lac in Jacob-Bellecombette. Študijski programi so visoko specializirani, njihova vsebina je usmerjena v alpsko tematiko.

7.10 Sondrio/I 2007

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Sondrio / Italija

Število prebivalcev: 21.790

Površina občine (ha): 2.043

Nadmorska višina: 307

min. Nadmorska višina: 278

max. Nadmorska višina: 2.240

Število ležišč: 309

Število nočitev: 31.671

Število kmetij: 45

Število vseh delovnih mest: 10.543

Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 1.378

Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 3.268

Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 5.897

Spletni naslov: <http://www.comune.sondrio.it>

Severnoitalijanska občina Sondrio je že od nekdaj upravno središče doline Valtellina (Veltlin) in istoimenske pokrajine.

Ime Sondrio izhaja iz langobardske besede Sundrium, ki pomeni izključno osebno lastnino in je označevala zemljo, ki so jo obdelovali lastniki sami ali s pomočjo hlapcev, torej deželo svobodnih ljudi.

To obdelano zemljo, ki leži na severni strani doline – na pobočjih Retijskih Alp – ljudje že od 15. stoletja dalje poskušajo iztrgati gori in gozdu. V najtežjih razmerah so ljudje ustvarili terase in na njih začeli gojiti trto. Danes tu pridelujejo vino Valtellina Superiore Sassella in Grumello. Tako kot drugi objekti, ki jih je v teh krajih ustvaril človek in jih lahko vidimo in občudujemo, so vinogradi še danes dragocena kulturna dobrina.

Sprehod med vinogradi skozi lepo in privlačno pokrajino je res enkratno doživetje: od blizu lahko opazujemo terasasto oblikovana pobočja s suhimi zidovi in trte, posajene v ravnih vrstah, in uživamo v prekrasnem razgledu po dolini reke Adda.

V središču Sondria leži Piazza Garibaldi, značilen trg iz 19. stoletja, od koder nas uličice starega dela mesta privedejo do najzanimivejših zgodovinskih znamenitosti. Tu je muzejska palača Sassi, kjer v posebni sobi iz 18. stoletja, imenovani stüa in v celoti obloženi z lesom, občudujemo čudovite rezbarije. Muzejska zbirka hrani tudi obsežno zgodovinsko in umetniško gradivo o pokrajini Sondrio od prazgodovine do današnjih dni. V palači Pretorio na Trgu Campello se skriva najstarejša stüa, okrašena z lesenimi kipi iz 15. stoletja, medtem ko je v mestni knjižnici na ogled stüa iz začetka stoletja.

7.11 Brig-Glis/CH 2008

Regija (dežela/ pokrajina itd.): Vallis / Švica

Število prebivalcev: 15.000

Površina občine (ha): 3.806

Nadmorska višina: 700

min. Nadmorska višina: 678

max. Nadmorska višina: 2.726

Število ležišč: 1.000

Število nočitev: 119.120

Število kmetij: 5

Število vseh delovnih mest: 5.896

Delovna mesta v 1. sektorju (kmetijstvo): 95

Delovna mesta v 2 sektorju (industrija): 1.252

Delovna mesta v 3.sektorju (storitvene dej.): 4.549

Spletni naslov: <http://www.brig.ch>

Brig-Glis (po združitvi občin Brig, Glis in Brigerbad leta 1973) je storitveno središče nemškega dela Zgornjega Valaisa, ki na jugu meji z Italijo in kjer se čuti vpliv sredozemskega podnebja. Mesto je postalo storitveno središče in prometno vozlišče v času gradnje predora pod Simplonom, ki je bil dokončan leta 1906 in je omogočil priključitev na evropsko železniško omrežje.

K storitvenim dejavnostim mesta sodi tudi široko razvit izobraževalni sistem, v katerega so vključeni srednja kantonalna šola, ki temelji na tradiciji 300 let starega jezuitskega kolegija, visoka pedagoška šola, univerza s študijem na daljavo oz. višja strokovna šola ter zasebno mednarodno univerzitetno središče za hotelski menedžment.

Na srečo se število nočitev stalno povečuje. Turisti cenijo Brig zaradi njegove središčne lege in možnosti za izlete v okolico in Italijo. Na sploh je za staro mesto značilen pridih "italijanskosti". Simbol mesta je grad Stockalper. Mogočna in v 17. stoletju največja švicarska stavba je dal zgraditi trgovec Stockalper, po katerem je grad tudi dobil ime in ki je za kraj predstavljal to, kar je bila nekdaj družina Fugger za Augsburg.

Sto let po zgrajenem simplonskem predoru se železnici obeta novo obdobje, saj se bo z odprtjem predora NEAT Lötschberg vožnja z vlakom proti severu skrajšala za 40 minut. Poleg tega je v Brigu kontaktni center Švicarskih državnih železnic (SBB) z več kot 250 zaposlenimi, ki prek elektronskih komunikacijskih povezav po celem svetu posredujejo informacije in izdajajo vozovnice.

7.12 Bozen/Bolzano/I 2009

Regija (dežela/ pokrajina): Trentino-Južna Tirolska / Italija

Število prebivalcev: 100.629

Površina občine (ha): 5.240

Nadmorska višina: 232 m.n.v.

min. Nadmorska višina: 232 m

max. Nadmorska višina: 1.616 m

Število ležišč: 3.276

Število nočitev: 536.000

Število kmetij: 745

Število vseh delovnih mest: 36.506

Delovna mesta v primarnem sektorju (kmetijstvo): 506

Delovna mesta v sekundarnem sektorju (industrija): 7.500

Delovna mesta v terciarnem sektorju (storitve): 28.500

Spletni naslov: <http://www.comune.bolzano.it>

V Bolzanu, glavnem mestu Južne Tirolske v Italiji, so se že od nekdaj srečevali najrazličnejši evropski narodi, saj je imel Brenner pomembno vlogo pri prečanju Alp že v starorimskih časih.

Od 100.630 prebivalcev (stanje leta 2007) je približno 67 % italijansko, okoli 23 % nemško in okoli 1 % ladinsko govorečih; približno 9 % prebivalcev ni državljanov EU. Zaradi ugodne lege južno od Brennerja se je na tem območju že zelo zgodaj razvila trgovina, kasneje pa je mesto dobilo še pečat trgovskega centra.

Tudi danes so trgovinski in iz njega izhajajoča storitveni in turistični sektor nosilci domačega gospodarstva.

To tradicijo je prekinilo obdobje fašizma, v katerem se je od zunaj spodbujal razvoj težke industrije.

Bolzano leži v ozki kotlini, kar pomeni, da so zemljišča za pozidavo omejena. Pozidava pobočij je prepovedana že od nekdaj, zaradi česar so slikoviti vinogradi sklenili čudovit krog, ki se vije okoli Bolzana.

Bolzano se lahko pohvali tudi z dobro organizirano kolesarsko mrežo, ki jo meščani zelo radi uporabljajo.

Nekatere izobraževalne inštitucije v mestu so se zapisale raziskovanju alpskega sveta: Svobodna univerza v Bolzanu omogoča študij agrarne tehnologije z alpskega vidika, v Evropski akademiji je sedež inštituta, ki se prav tako ukvarja z ekologijo na območju Alp. V bolzanskem sejmiščnem centru poleg tega največkrat organizirajo strokovne prireditve, ki se navezujejo na alpsko tematiko. Mesto je tudi sedež službe za opazovanje Alp pri Stalnem sekretariatu Alpske konvencije.

Pomembno vlogo ima tudi turizem. Zlasti je cenjeno zgodovinsko središče Bolzana, turistični zanimivosti pa sta Messnerjev planinski muzej in arheološki muzej, v katerem je razstavljena 5.400 let stara ledeniška mumija Ötzi. Bolzano je nadvse primeren tudi kot izhodišče za pohodniške in kolesarske izlete v bližnji gorski svet, denimo v Dolomite. Z okoliškimi gorami mesto neposredno povezujejo tri vzpenjače, ki jih radi uporabljajo tudi meščani.

7.13 Bad Aussee/A 2010

Regija (dežela/ pokrajina): Steiermark / Avstrija

Število prebivalcev: 5'064

Površina občine (ha): 8'200

Nadmorska višina: 659

min. Nadmorska višina: 659

max. Nadmorska višina: 1975

Število ležišč: 1.580

Število nočitev: 176.226

Število kmetij: 100

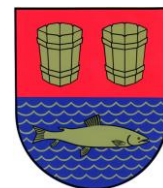
Število vseh delovnih mest: 3143

Delovna mesta v primarnem sektorju (kmetijstvo): ni podatkov

Delovna mesta v sekundarnem sektorju (industrija): ni podatkov

Delovna mesta v terciarnem sektorju (storitve): ni podatkov

Spletni naslov: <http://www.badaussee.at>

Bad Aussee, zdraviliški kraj od leta 1868, ki je leta 1994 pridobil tudi mestne pravice, leži na avstrijskem Štajerskem na nadmorski višini 659 m. Zaradi zgodovinskega razvoja (pridobivanje soli) in odmaknjenosti od preostalih delov Avstrije velja mesto, ki leži v geografskem središču države, kot simbol majhne regije z bogato kulturno identiteto.

Bad Aussee je središče šestih občin s skupaj 14.2000 prebivalci v pokrajini Salzkammergut. Prek pokrajinskega društva si Bad Aussee kot vzorčna regija v okviru programa Regionext prizadeva zagotavljati kakovost okolja in življenja na visoki ravni in se razvijati inovativno, uravnoteženo in trajnostno.

V okoliški pokrajini prevladujejo značilne gore iz svetlih karbonatnih kamnin, jezera, široke doline, mešani in iglasti gozdovi ter travniki, za katere je značilna izredna biotska raznovrstnost. Središče mesta leži v široki kotlini ob sotočju dveh rek.

Na širšem območju občine so številni predeli, ki so bili razglašeni za zavarovana območja. Ponekod še obstajajo močvirnati travniki. Del občine sodi v evropsko zavarovano območje - Dachsteinsko planoto, s tem pa tudi v svetovno dediščino. Ker je tukaj osrednja panoga gospodarjenje s travinjem, zlasti kot dopolnilna dejavnost, skorajda ne poznajo erozijskih pojavov.

Na okoljsko občutljivih visokih planotah ne gradijo cest, tudi druga gradbena dejavnost je pod nadzorom. Sprejeti so bili ukrepi za preprečevanje razpršene gradnje, toplarne na biomaso oz. za daljinsko ogrevanje oskrbujejo občinske objekte, ob rokavih reke Traun je bilo zgrajenih več manjših hidroelektrarn, mrtvi rokav reke Traun je bil ponovno oživiljen. Mestna občina Bad Aussee spodbuja postavitve sončnih celic in sistem ogrevanja na lesno biomaso.

Pokrajino Ausseerland so zaznamovali živahni običaji, domača podjetja, tradicija nošenja narodne noše in še vedno živo izvajanje ljudske glasbe, kar vse prispeva k večji prepoznavnosti omenjene pokrajine.

Mesto se zavzema za okolju prijazen zdravstveni in kulturni turizem. Domačinom in gostom so na razpolago velik alpski vrt s središčem za doživljanje narave, mreža ustrezno označenih pešpoti, ki vključuje različne tematske poti, ter zdraviliški objekti in storitve v centru dobrega počutja. Turizem je najpomembnejši gospodarski dejavnik v zimski in letni sezoni (smučišče Loser). Dve tretjini od 175.000 nočitev ustvarijo gostje v letni sezoni. Konec meseca maja je organiziran praznik narcis, ki se ga vsako leto udeleži okoli 25.000 obiskovalcev.

7.14 Idrija/SL 2011

Regija (dežela/ pokrajina): Goriška / Slovenija

Število prebivalcev: 11'989

Površina občine (ha): 29'400

Nadmorska višina: 335

min. Nadmorska višina: 300

max. Nadmorska višina: 900

Število ležišč: 131

Število nočitev: 3065

Število kmetij: 100

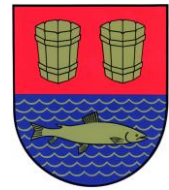
Število vseh delovnih mest: 5000

Delovna mesta v primarnem sektorju (kmetijstvo): ni podatkov

Delovna mesta v sekundarnem sektorju (industrija): ni podatkov

Delovna mesta v terciarnem sektorju (storitve): ni podatkov

Spletni naslov: <http://www.idrija.si>

Idrija bi lahko živela v preteklosti in žalovala za zlatimi casi, ko je slovela po živem srebru. Lahko bi se spremenila v mesto duhov. Toda danes idrijski župan ponosno pripoveduje o nizki stopnji brezposelnosti, poslovneži pa v svojih pisarnah predstavljajo osupljive podatke o poslovnih uspehih. Nikomur ni bilo treba zapustiti mesta. Število prebivalstva je stabilno, v Idriji pa iščejo delo strokovnjaki z vseh koncev Slovenije.

Idrija se skriva med predalpskimi dolinami na jugovzgodnem delu alpskega loka. V mestu živi približno 12.000 ljudi. Kar petsto let je bil Idrija svetovno znana po drugem največjem rudniku živega srebra na svetu. Privabljala je najpomembnejše strokovnjake s področja naravnih znanosti, medicine in tehnike iz vse Evrope.

Delavci iz sosednjih držav so prišli delat v idrijski rudnik, medtem ko so se njihove žene zaposlile s klekljanjem. Tehniko so izpopolnile do te mere, da so idrijske cipke zaceli izvažati v Evropo in celo v Ameriko.

Konec sedemdesetih let devetnajstega stoletja je rudnik živega srebra zašel v krizo, leta 1988 so ga dokončno zaprli. Kljub prenehanju tradicionalne rudarske dejavnosti se je Idrija razvila v center visoke tehnologije.

Idrijčani so petsto let živeli in trpeli z živim srebrom. Ta tekoca kovina je namrec izredno strupena. Idrijski rudarji so umirali mladi. Zdravniki, inženirji, tehniki in znanstveniki imajo zaradi omenjene problematike izjemne izkušnje s to strupeno snovjo. Idrija želi to posebnost izkoristiti in se razviti v raziskovalno središče živega srebra.

Poleg znanja o živem srebru pa neokrnjena narava, veliko možnosti za športne dejavnosti, za oddih in sprostitvev Idriji dajejo alpski značaj in privabljajo turiste iz vse Evrope.

Ukrepi za dvigovanje zavesti o razumnem ravnanju s pitno vodo, ukrepi za energijsko učinkovitost, zmanjševanje onesnaževanja okolja itd. so samo nekatere izmed dejavnosti, s pomočjo katerih se mesto in celotna regija podajata na pot trajnostnega razvoja.

8. Projekti

8.1 Plusenergijska pasivna hiša v Beljaku

Občina: Villach
Kontaktna oseba: Gospod Peter Resch
Funkcija: Pristojni za Zvezo za podnebje
Naslov: Rathausplatz 1, 9500 Villach
Telefon: +43 4242 205 6011
e-mail: peter.resch@villach.at

Področja delovanja Alpske konvencije:

Energija, Prostorsko Načrtovanje

Kratek opis:

Nova poslovna zgradba kot izziv! Za obratovanje nove zgradbe ne bo potrebna dodatna energija, z obnovljivimi viri energije se bodo ogrevale tudi bližnje zgradbe, kjer so doslej uporabljali kurilno olje in plin. Poslovna zgradba je pasivna hiša s fasadnim kolektorjem, ki v omrežje za potrebe 6 zgradb v neposredni soseščini dovaja 25.000 kWh sončne toplote letno. Ostalo energijo za sosednje zgradbe zagotavlja kotel na pelete s tehnologijo kaloričnih vrednosti, ki je bil vgrajen v poslovno zgradbo.

Cilj:

Ustvariti čim prijetnejše delovno mesto za 15 zaposlenih; dokazati, da novogradnja ne pomeni nujno dodatnih potreb po energiji ter da je načela "globalnega delovanja" mogoče uporabiti tudi v svoji okolici in pri tem doseči popoln uspeh.

Izvedba:

Načrtovanje in optimiranje objekta po standardih pasivne gradnje: Delovna skupnost za obnovljive vire energije (AEE); energetska zasnova mikroomrežja AEE; izvedba: obrtniki iz domače regije; gradbeni material: les in ilovica.

Učinek:

Učinkovito medsebojno povezovanje med sosedi: vsak sosed ima danes nižje stroške za ogrevanje, vsi so navdušeni zagovorniki proizvodnje toplote za ogrevanje iz sončne energije in biomase. Emisije CO₂ so se v neposredni okolici zmanjšale za 70 ton.

Sodelujoči pri projektu:

Delovna skupnost za obnovljive vire energije (AEE); neprofitno društvo, ki občanom ponuja energetske svetovanje; mesto Beljak, po pooblastilu katerega AEE opravlja svetovanje..

Trajanje projekta:

Od leta 2002 dalje

Financiranje:

Zasebna sredstva s subvencijami

8.2 Razglasitev naravnih spomenikov v mestu Beljak v letu 2005

(Maibachl, Petschnigteich, skupina dreves čremsa)

Občina: Villach
Kontaktna oseba: Isabella Riener
Naslov: Rathausplatz 1, 9500 Villach
Telefon: +43 4242 205 2410
e-mail: isabella.riener@villach.at

Področja delovanja Alpske konvencije:

Varstvo narave in urejanje krajine

Kratek opis:

Leta 2005 je mesto Beljak razglasilo in zavarovalo tri naravne spomenike: termalni izvir Maibachl, visoko barje Petschnigteich in skupino dreves čremse. Ker posamezni objekti med seboj niso primerljivi, je bilo treba izdelati in uresničiti različne varstvene zasnove, opraviti številne raziskave in sprejeti različne ukrepe, da bi na vseh treh lokalitetah – tako rekoč sredi Beljaka – poleg obstoječe stopnje varstva izboljšali še pestrost vrst in kakovost življenja.

Cilj:

Cilj projekta je ohranjanje omenjenih lokalitet za prihodnje generacije v soglasju in z vključitvijo lastnikov zemljišč, prebivalcev, ki živijo v neposredni soseščini območja, t.i. uporabnikov naravnih spomenikov in vseh, ki so odgovorni za vzdrževanje teh zelenih con. naravni spomeniki so namenoma zaščiteni, saj se bo tako trajnostno ohranila raznolikost značaja tamkajšnje krajine in njene podobe, strukture naravnega ravnovesja ter živalskega in rastlinskega sveta.

Izvedba:

Območja in njihova okolica so bila kot varovana območja razglašena na podlagi sklepov pristojnih organov in z upoštevanjem današnjih oblik rabe prostora in vključitvijo vseh prizadetih posameznikov (npr. lastnikov zemljišč). Postopki so bili uspešno izpeljani, ko je bilo dano soglasje vseh vpletenih. Območja, razglašena za varovana območja, so bila določena in razglašena v načrtu namembnosti površin na območju Beljaka. Poleg razglasitve naravnih spomenikov so v letu 2006 postavili tudi informativne table, ki obiskovalce seznanjajo z razlogi razglasitve lokalitet za varovano območje.

Učinek:

Regulacija lokalitet dolgoročno ni možna. Prebivalci si lahko še naprej privoščijo zdravilne kopeli v termalni vodi Maibachl, izvaja se tudi znanstvena dejavnost. Pričakovati je, da se bo na visokem barju Petschnigteich ohranila obstoječa pestrost vrst oz. da se bo zaradi omejevanja poraščenosti bogastvo vrst še povečalo. Skupina dreves čremse se lahko v današnji obliki ohrani kot značilen del krajine. Mesto Beljak jr bilo na občinskem natečaju "Narava je našla mesto" nagrajeno za omenjene projekte.

Sodelujoči pri projektu:

Urad koroške deželne vlade, oddelek za hidrografijo in oddelek za varstvo narave; mesto Beljak: mestni vodovod, oddelek za turizem, oddelek za načrtovanje prometa in urbanizem, mestni park, področna gozdna inšpekcija Beljak, vodstvo naravnega parka Dobrač, delovna skupina za varstvo narave, vsi lastniki zemljišč, sosedje in uporabniki varovanih območij, organizacija Naturschutzjugend Beljak, šolarke in šolarji, diplomanti različnih študijskih smeri.

Trajanje projekta:

Od leta 2005

Financiranje:

Tekoča proračunska sredstva

8.3 Izboljšanje kakovosti zraka v Mariboru

Občina: Maribor
Kontaktna oseba: Dr. Vesna Smaka Kincl
Funkcija: Environmental protection agency
Naslov: Slovenska 40, SI-2000 Maribor
Telefon: +386 2 2201 445
e-mail: vesna.smaka@maribor.si

Področja delovanja Alpske konvencije:

Ohranjanje čistega zraka, energija

Kratek opis:

Administrativni ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka, financiranje projekta z okoljskimi krediti.

Cilj:

Zmanjšanje onesnaženja, značilnega za zimski čas iz kritičnih vrednosti na raven pod dovoljenimi vrednostmi pri posameznih povzročiteljih.

Izvedba:

Projekt "Izboljšanje kakovosti zraka v Mariboru" lahko razdelimo na več faz: Konec 70-ih in v začetku 80-ih je bilo ugotovljeno, da je zrak v Mariboru zlasti v kurilni sezoni prekomerno onesnažen, predvsem z SO₂ in lebdečimi delci, kar je povzročalo "alarme" zaradi onesnaženja smogom. To je bila posledice naftne krize in zaradi tega naravnane državne politike, ki se je naslonila na domače energente, kot so premog in lignit, ki vsebujejo zelo veliko žvepla ob razmeroma slabi energetski moči. Leta 1991 je bil v Mariboru sprejet sklep, ki prepoveduje rabo energentov, katerih vsebnost žvepla presega 0,5g/MJ. Leta 1992 je kot nadaljnji ukrep sledil sklep, ki je onesnaževalce zavezal k prestrukturiranju ali novogradnji sistemov za ogrevanje v naslednje oblike: daljinsko ogrevanje, ogrevanje z zemeljskim plinom, skupne kotlovnice, na t.i. lahka goriva. Preurejanje sistema ogravanja je bilo financirano na poseben način. Leta 1992 je bil ustanovljen sklad, ki je meščanom nudil ugodne kredite za prehod na okolju prijaznejše energente. Leta 1995 je bil ustanovljen državni ekološki sklad. Pri financiranju iz tega sklada je bilo mesto Maribor izbrano kot pilotni projekt, projekt pa je podprla tudi Svetovna banka.

Učinek:

Z omenjenimi ukrepi je bila raven onesnaževanja močno zmanjšana, tako da je onesnaženje zlasti z žveplovim dioksidom (SO₂) od leta 1992 pod dovoljenimi vrednostmi.

Sodelujoči pri projektu:

Prodajalci energije, občani, gospodarski subjekti, Kreditna banka Maribor, Zavid za zdravstveno varstvo, pristojni inšpektorati.

Trajanje projekta:

intenzivno v obdobju 1991-1996, do nadaljnjega

Financiranje:

Leta 1992 je bil ustanovljen občinski ekološki sklad, ki je občanom nudil ugodne kredite za zamenjavo energentov in ogrevalnih sistemov za prehod na okolju prijaznejše energente. Leta 1995 je bil ustanovljen ekološki sklad republike Slovenije, ki je gospodarskim subjektom nudil finančno pomoč na tem področju.

8.4 Dvajset let renaturacije Marzollske loke (Marzoller Au)

Občina: Bad Reichenhall
Kontaktna oseba: Christian Staudacher
Funkcija: Leiter Ordnungsamt
Naslov: Rathausplatz 1, D-83435 Bad Reichenhall
Telefon: +49 8651 775 234
e-mail: christian.staudacher@stadt-bad-reichenhall.de

Področja delovanja Alpske konvencije:

Urejanje prostora in trajnostni razvoj, Vodno gospodarstvo, Varstvo narave in urejanje krajine, Turizem in prosti čas

Kratek opis:

Zaradi poglobitve struge reke Saalach in izvedenih regulacijskih ukrepov na območju Marzollskega poplavnega gozda se vsakoletne poplave ne pojavljajo več. Zaradi ukrepov, ki so jih začeli izvajati leta 1981, so na tem območju uspeli ponovno vzpostaviti dotok vode in s tem obnoviti nekdanje mokrišče. O dosedanjih uspehih in morebitnih nadaljnjih ciljih je bila izdelana obsežna raziskava.

Cilj:

Vzpostavitev novih življenjskih prostorov za rastline in živali, ustvarjanje različnih vodnih struktur, povečanje vrednosti Marzollske loke kot prostora za doživljanje narave in sprostitvev.

Izvedba:

Nujni gozdarski in vodogradbeniški ukrepi so se začeli izvajati že leta 1981. Leta 1986 je ga. Sabine Graf prvič opravila popis stanja z uporabo inženirsko-bioloških metod. V vlogi alpskega mesta leta 2001 je Bad Reichenhall oddelek za vegetacijsko ekologijo salzburške univerze pooblastil za izdelavo raziskave o prihodnjem razvoju tega območja.

Učinek:

Ponovno namakanje je povzročilo nastanek številnih stoječih vodnih površin. Stari povezovalni jarki, ki so jih spet začeli namakati, sestavljajo razvejen povezovalni sistem biotopov stojećih voda. Raznovrstnost rastlinskih in živalskih vrst se je občutno povečala, kar velja zlasti za vodne in močvirske rastline, kot sta ostroluski šaš in pravi trst. Istočasno so se pojavile rastline, ki so na Bavarskem in/ali v Nemčiji uvrščene na rdeči seznam. Posamezne vrste so tako na območju Marzollske loke ustvarile več med seboj neodvisnih rastišč (ciklama, pegasta prstasta kukavica, vodna perunika, trstikasta šašulica). V gozdarskem pogledu so zlasti za sive jelše značilni naravno pomlajeni sestoji.

Sodelujoči pri projektu:

Mesto Bad Reichenhall, Gozdarski urad Berchtesgaden, Urad za vodno gospodarstvo Traunstein, Okrožno ribiško društvo

Trajanje projekta:

Ukrepi se izvajajo od leta 1981 dalje.

Stroški projekta:

Stroškov za sprejete ukrepe ni mogoče oceniti; študijski stroški znašajo pribl. 2.500€.

Financiranje:

Za izvedbo študije so bila sredstva zagotovljena iz proračunskih sredstev, za izvedbo ukrepov pa iz lastnih dejavnosti in subvencij.

8.5 Resolucija o reki Saalach

Občina: Bad Reichenhall
Kontaktna oseba: Christian Staudacher
Funkcija: Leiter Ordnungsamt
Naslov: Rathausplatz 1,
D-83435 Bad Reichenhall
Telefon: +49 8651 775 234
e-mail: christian.staudacher@stadt-bad-reichenhall.de

Področja delovanja Alpske konvencije:

Prebivalstvo in kultura, Urejanje prostora in trajnostni razvoj, Vodno gospodarstvo, Varstvo narave in urejanje krajine, Turizem in prosti čas, Promet

Kratek opis:

Resolucija o reki Saalach je dokument, ki ga je v letu alpskega mesta 2001 podpisalo več dežel in v katerem so se vse občine, ki ležijo ob reki Saalach, zavezale k izvajanju ukrepov, da bi dosegle naslednji cilj.

Cilj:

Izboljšanje ekoloških struktur, prehodnosti – povezovanja v mreže, ravnovesja trdnih snovi – varovanja tal; ohranjanje, varovanje, ponovna vzpostavitev retencijskih območij zaradi varstva pred poplavami; povečanje količin preostale vode; ohranjanje in izboljšanje kakovosti vode; omogočanje dostopa do vode; preprečevanje erozije.

Izvedba:

Med drugim ureditev t.i. doživljajske poti ob reki Saalach, ki se bo uporabljala kot peš- in kolesarska pot in ob kateri bodo postavljene informativne stojnice (o rastlinstvu in živalstvu tega rečnega prostora, kulturi in zgodovini demografskega prostora itd.). Na območju mesta Bad Reichenhall so ob poti, ki bo tekla od izvira do izliva v reko Salzach, že postavili pet informativnih stojnic.

Učinek:

Namen resolucije je zagotoviti čezmejni, trajnostni razvoj na območju reke Saalach, še zlasti na področju vodnega gospodarstva, krajine, narave in turizma.

Sodelujoči pri projektu:

Vse občine ob reki Saalach, uradi za vodno gospodarstvo

Trajanje projekta:

27. 11. 2001 (ratifikacija) – neomejeno

Stroški projekta:

Ni mogoče oceniti

Financiranje:

Občinska proračunska sredstva, državne in evropske subvencije

8.6 Uporaba infrardeče termografije pri snemanju iz zraka na območju mesta Gap

Občina: Gap
Kontaktna oseba: Eric Garnier
Funkcija: Technical department
Naslov: 31 route de la Justice,
05000 Gap
Telefon: +33 4 92 53 18 65
e-mail: eric.garnier@ville-gap.fr

Področja delovanja Alpske konvencije:

Energija

Kratek opis:

V okviru Prve listine o varstvu okolja za obdobje 2001-2006 je Gap sprejel vrsto smernic in sklepov, da bi izboljšalo nadzor nad porabo energije v mestu in meščane spodbudilo k varčevanju z energijo.

V okviru akcije za spodbujanje varčevanja z energijo in zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov je mesto Gap sklenilo, da se na območju občine začne v ta namen uporabljati infrardeča termografija.

Cilj:

Cilj projekta je prikazati količino toplotnih izgub strešnih površin na zgradbah v javni in zasebni lasti, in o tej problematiki ozaveščati prebivalstvo. Gap je prvo srednje veliko mesto v Franciji, ki se je odločilo za uvedbo tovrstnega ukrepa. Ta je del že začetega procesa za nadzor porabe energije in zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov.

Izvedba:

Termografski pregledi se izvajajo s pomočjo helikopterja, ki je opremljen z infrardečo kamero in leti nad mestom na višini 400-500 m. Infrardeči posnetki kažejo standard kakovosti izolacije na strehi posameznih zgradb. Na območju občine je bilo narejenih 20.000-30.000 digitalnih posnetkov. Informacijska oprema v helikopterju omogoča vizualizacijo dogodkov v realnem času.

Učinek:

Skoraj 30 % toplotnih izgub pri določenem objektu odpade na strešne površine: s termografskimi pregledi iz zraka se lahko za vsako zgradbo s pomočjo barvne lestvice ugotovi, kolikšne so toplotne izgube. Analiza pregleda je prikazana v obliki kart. Rezultati so bili javnosti predstavljeni maja 2006 na sejmu Gap Foire Expo. Prebivalci se tako lahko seznanijo s kakovostjo toplotne izolacije njihove hiše oz. stanovanja in po potrebi poskrbijo za boljšo izolacijo.

Sodelujoči pri projektu:

Mesto Gap, TTC Trading Corporation Consulting/g. Jean-Claude BARRE

Trajanje projekta:

Izvajanje termografskih pregledov: januar – februar 2006, trajanje: 1 – 3 dni (odvisno od vremenskih razmer: zunanja temperatura ne sme presegati 5 °C, 36 ur pred posegom ne sme biti sončnega obsevanja, dežja ali snega).

Financiranje:

80% subvencijskih sredstev, razdeljenih na: 50% EU (projekt Leader +), 20% regionalni svet in 10 % generalni svet

8.7 Mestni načrt prometnega razvoja

Občina: Gap
Kontaktna oseba: Véronique Paul-Lesbros
Funkcija: Technical Department
Naslov: 31 route de la justice
Telefon: +33 4 92 53 18 10
e-mail: veronique.paul-lesbros@ville-gap.fr

Področja delovanja Alpske konvencije:

Promet, Prostorsko Načrtovanje

Kratek opis:

Mesto Gap je sprejelo sklep, da bo izdelalo načrt prometnega razvoja na območju svoje občine. Načrt naj bi vseboval "miselni koncept" ter imel vlogo instrumenta načrtovanja in usklajevanja med različnimi nosilci prometa na območju občine, učinkoviteje usmerjal zasebni promet in spodbujal uporabo javnih prevoznih sredstev in alternativnih sredstev prevoza (kolo, pešačenje itd.).

Projekt je del trajnostne občinske razvojne politike, ki je podrobneje predstavljena v okoljski listini, ki jo je občina sprejela leta 2001.

Cilj:

Cilj projekta, ki naj bi prispeval k ohranjanju okolja in postal del trajnostne razvojne politike, je zmanjšanje avtomobilskega prometa in spodbujanje javnega prometa kot tudi alternativnih prevoznih sredstev, kot so kolo, pešačenje in druge oblike prevoza.

Izvedba:

Ukrepi:

- 1 – Širjenje uporabe javnih prometnih sredstev
- 2 – Večja uporaba okolju prijaznih prometnih sredstev
- 3 – Izboljšanje cestne mreže
- 4 – Povečanje ponudbe parkirnih mest
- 5 – Oblikovanje politike mobilnosti in razvojne politike mesta
- 6 – Povečanje občutljivosti vseh deležnikov v mestu za mobilnost in prometni načrt mesta.

Učinek:

Boj proti onesnaževanju zraka, večja socialna pravičnost (eden za vse, lažja dostopnost do mesta zlasti za ljudi z zmanjšano mobilnostjo), izboljšanje kakovosti in učinkovitosti primestnega javnega potniškega prometa, izboljšanje varnostnih razmer v cestnem prometu, zmanjšanje negativnih vplivov avtomobilskega prometa, varstvo zdravja in miru prebivalcev.

Sodelujoči pri projektu:

Sodelujoči pri projektu:

Mestna občina Gap, Inženiring biro Transitec

Trajanje projekta:

Veljavnost prometnega načrta mesta: predvidoma 10 let, preverjanje in predelava načrta po preteku petletnega obdobja

Financiranje:

Lastno financiranje v 20 %, subvencijska sredstva v 80 % (generalni svet, regionalni svet, EU, država)

8.8 Gospodarski vrh v polkantonu Ausserrhoder

Kontaktna oseba: Ruedi Aerni
Funkcija: Direktor podjetja Wirtschaftsförderung
Naslov: Kasernenstrasse 2, CH-9100 Herisau
Telefon: +41 71 352 43 50
e-mail: ruedi.aerni@wifoeAR.ch

Področja delovanja Alpske konvencije:

Prebivalstvo in kultura, Urejanje prostora in trajnostni razvo

Kratek opis:

Tema konference je bila trajnostno gospodarjenje na območju Alp.

V središču pozornosti so bili naslednji tematski sklopi:

- Alpski prostor – dobro stoječa ali ogrožena podjetja? Praksa uspešnega ohranjanja podjetij,
- Alpski prostor – vir za inovacije in nova podjetja,
- Socialni in kulturni vidiki trajnostnega gospodarskega razvoja.

Cilj:

Posredovanje spoznanj, pomembnih za uspešno gospodarjenje na območju Alp

Izvedba:

Enodnevna prireditev je bila organizirana 18. septembra 2003 v Herisauu

Učinek:

Nepozaben in poučen dan s predavatelji na visoki ravni

Sodelujoči pri projektu:

300 udeležencev iz gospodarstva, politike in znanosti

Trajanje projekta:

1 dan

Stroški projekta:

CHF 90'000.-

Financiranje:

Občina, država, skladi, kotizacije

8.9 Energetsko varčno mesto

Občina: Herisau
Kontaktna oseba: Hans Jörg Blaser
Funkcija: Vodja strokovne službe za varstvo okolja
Naslov: Občinski urad za gradbene zadeve Herisau;
Poststrasse 6, CH-9100 Herisau
Telefon: +41 71 354 54 64
e-mail: hansjoerg.blaser@herisau.ar.ch

Področja delovanja Alpske konvencije:

Prostorsko Načrtovanje, Promet, Energija

Kratek opis:

Naziv energetsko varčnega mesta prejmejo občine, ki so uresničile ali sprejele izbrane ukrepe na področju energetske politike. Pri tem velikost občine ni pomembna. Po eni strani omenjeni naziv kaže, kaj je občina dosegla pri doslednem izvajanju energetske politike, usmerjene v končni rezultat, po drugi strani pa pomeni zavezo k nadaljnjemu uresničevanju začrtane poti. Trenutno je v Švici okrog sto energetsko varčnih mest.

Cilj:

Kot energetsko varčno mesto se je občina Herisau zavezala k spodbujanju trajnostne energetske politike na lokalni ravni. Pri tem podpira zlasti uresničevanje ciljev iz programa "Energie Schweiz" (do leta 2010 glede na izhodiščno leto 2000), kot so:

- 15-odstotno zmanjšanje emisij CO₂ med sežigom goriv,
- povečanje porabe električne energije za manj kot 5 odstotkov,
- 3-odstotno povečanje rabe toplotne energije iz obnovljivih virov energije,
- 1-odstotno povečanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije.

Izvedba:

Za uresničevanje zastavljenih ciljev je odgovorna občinska energetska komisija, ki v ta namen pripravi načrt ukrepov za izvajanje energetske politike na lokalni ravni in ga redno dopolnjuje:

- gradnja in planiranje,
- oskrba z električno energijo,
- voda, odpadne vode, odpadna toplota,
- promet, mobilnost,
- razvoj odnosov z javnostmi v zvezi z energetsko politiko,
- interna organizacija.

Informacije o dejavnostih, ki trenutno potekajo v Herisauu, so objavljene na domači spletni strani.

Učinek:

Podelitev naziva energetskega varčnega mesta ima na občino različne pozitivne učinke:

- Energetsko varčno mesto se predstavlja kot sodobna občina, ki si s sodobnim načinom upravljanja energije prizadeva za uveljavitev trajnostnega razvoja.
- Občina želi izvajati angažirano energetsko politiko tudi v prihodnje, saj mora upravičenost naziva potrditi vsako tretje leto v ponovnem postopku presoje.

- Prebivalstvo ima neposredno korist od uresničevanja načrta ukrepov, zlasti na področju svetovanja, izvajanja posameznih akcij in spodbujanja rabe okolju prijazne energije.

Sodelujoči pri projektu:

Organi na vseh stopnjah, vsi prebivalci

Trajanje projekta:

Od leta 2003 dalje

Stroški projekta:

Pribl. 50.000 CHF letno

Financiranje:

Proračunska sredstva

8.10 Trento Card

Občina:	Trento
Kontaktna oseba:	Signora Guiduccia Romoli
Funkcija:	Referente operativa per il servizio Trento città alpina
Naslov:	Comune di Trento, Servizio Sviluppo Economico Via A. Diaz, 15, IT 38100 Trento
Telefon:	+39 0461 884572
e-mail:	guiduccia_romoli@comune.trento.it

Področja delovanja Alpske konvencije:

Turizem in prosti čas

Kratek opis:

Turistična kartica Trenta za enega odraslega in enega otroka (do 12 let) stane 9 evrov in velja 24 ur oz. 14 evrov in velja 48 ur. Omogoča ogled njo z vzpenjačo Trento-Sardagna. Lastnik kartice lahko uveljavlja tudi 10-odstotni popust pri številnih storitvah, ki jih podjetja, vključena v to akcijo, ponujajo na področju prometa in prostega časa v Trentu in na območju pogorja Monte Bondone (npr. parkirišča, restavracije, trgovine, prevoz s ičnice itd.). Turistična kartica Trenta, ki velja 48 ur, pa vključuje tudi ogled muzejev v sosednjih krajih.

Cilj:

ati čim dlje v mestu. Pri tem si je zastavila tudi naslednje cilje:

- sodelovanje z okoliško regijo in prek tega dvig vrednosti turistične ponudbe;
- povezovanje kulturne ponudbe z drugimi storitvami; ciljna skupina so ivljenje z naravnega, kulturnega, zgodovinskega in tradicionalnega ivljenja;
- neposredna, preprosta in nezapletena uporaba turistične in kulturne ponudbe ter popolne turistične informacije.

Izvedba:

Turistična kartica je v prodaji v turističnih uradih v Trentu, vasi Monte Bondone (odprto vse leto) in okoliških krajih ter pri partnerjih, ki sodelujejo pri tej pobudi. V prihodnje bo kartico mogoče naročiti tudi prek spleta ali v potovalnih agencijah in turističnih uradih. Ob nakupu kartice turisti prejmejo tudi informativno gradivo, v katerem se lahko natančno seznanijo s ponudbo storitev in vodnik po muzejih (v jeziku obiskovalca).

Učinek:

Kartica, ki jo poznajo v različnih evropskih mestih, turistom ne omogoča le ugodnosti in storitev, temveč zagotavlja tudi podatke, ki so potrebne za statistično raziskovanje (ker je vsak muzej opremljen s čitalcem, je mogoče beležiti število obiskovalcev), obiskovalci pa se v kraju zadržijo dlje časa. Od aprila 2004, ko so v Trentu uvedli turistično kartico, pa do konca 2004 je bilo prodanih 1500 izvodov.

Sodelujoči pri projektu:

Muzeji (akvarij, grad Buonconsiglio, mestna galerija sodobne umetnosti, muzej za sodobno in umetnost, letalski muzej, škofijski muzej z zgodnjekrščansko baziliko, muzej bakra, zgodovinski muzej alpincev, prirodoslovni muzej, podzemno arheološko

izkopavališče, alpski botanični vrt, grad Beseno, etnografski muzej v kraju San Michele all'Adige, podjetja javnega prometa v ičniško podjetje Trento-Sardagna, podjetje Parkirišča Trento, ki izposoja kolesa in nudi 10-odstotni popust, vozniki taksijev, 4 vinske kleti, 21 restavracij, 58 trgovin in športnih centrov).

Trajanje projekta:

neomejeno

Stroški projekta:

€ 78.000

Financiranje:

Mesto Trento: 51.646 EUR, Turistični pisarni Trento in Monte Bondone: 26.354 EUR

8.11 Območni sporazum "Monte Bondone"

Občina: Trento
Kontaktna oseba: Dott. Maurizio Postal
Funkcija: Assessore alla programmazione e sviluppo territoriale, bilancio, patrimonio, società partecipate.
Naslov: Comune di Trento
Via Belenzani, 19, IT 38100 Trento
Telefon: +39 0461 884371
e-mail: patto_montebondone@comune.trento.it

Področja delovanja Alpske konvencije:

Prostorsko Načrtovanje

Kratek opis:

Območni sporazum je inovativen instrument participativnega načrtovanja na lokalni ravni, ki vključuje vse javne in zasebne deležnike (iz profitnega in neprofitnega sektorja) na določenem območju ter želi spodbuditi trajnostni razvoj z vrednotenjem in celovitim vključevanjem vseh virov in možnosti.

Cilj:

Poglavitni cilj projekta je začeti novo fazo uresničevanja trajnostnega razvoja na območju Monte Bondone, pri čemer se vsestransko mobilizirajo vsi viri in možnosti, ki jih nudi območje, ter poveča njihova vrednost. Najpomembnejšo vlogo imajo dejavnosti v turizmu.

Izvedba:

Osnovne značilnosti projekta so udeležba javnosti v lokalnem javnem življenju, zagotavljanje olajšav za zasebne naložbe, trženje in izobraževanje. Dejavnosti se načrtujejo in izvajajo participativno v obliki srečanj, občnih zborov in delovnih skupin, pri katerih sodelujejo najpomembnejši deležniki z gospodarskega in socialnega področja.

Učinek:

Širša udeležba lokalnih deležnikov v procesu razvoja območja, nove javne načrtovalne dejavnosti na območju, znaten obseg zasebnih investicij, izdelava načrta območnega in turističnega trženja, deloma izdelava načrta mobilnosti za območje, povečanje turističnih zmogljivosti območja.

Sodelujoči pri projektu:

Občine Trento, Calavino, Cavedine, Cimone, Garniga Terme, Lasino; okrožja Bondone, Sardagna in Ravina-Romagnano; Pokrajinsko kmetijsko združenje; Združenje gostincev; Združenje za trgovino, turizem in storitvene dejavnosti; Združenje obrtnikov in malih podjetij; lokalne kreditne ustanove; industrijsko združenje, Gozdno gospodarstvo, turistična podjetja Trento, Valle dei Laghi in Tre

Cime; Združenje gospodarjev in gospodinj Sopramonte in Cavedine, CEA in Tridentinski naravoslovni muzej.

Trajanje projekta:

30.12.2002 – 29.12.2005

Stroški projekta:

€ 100.000.000

Financiranje:

Avtonomna pokrajina Trento: 14.697.744,77; občine Trento, Calavino, Cavedine, Lasino, Garniga Terme, Cimone: 4.521.806,70; drugi financerji (Trento Servizi, Az. For., ASUC): 1.440.085,41; zasebniki: največ do 89.172.869,50

8.12 Upravljanje z energijo na lokalni ravni

Občina: Sonthofen
Kontaktna oseba: BioEnergie Oberallgäu GmbH
Naslov: Am Alten Bahnhof 10, 87527 Sonthofen
Telefon: +49 8321 269 0

Področja delovanja Alpske konvencije:

Energija

Kratek opis:

Mesto Sonthofen že od leta 2002 dalje v sodelovanju s Centrom za energijo in okolje Allgäu (eza) upravlja z energijo na lokalni ravni in si pri tem prizadeva za čim bolj varčno rabo energije in zmanjšanje porabe energije v nepremičninah, ki so v lasti mesta. Z izobraževanjem osebja, obhodno službo in tehničnimi izboljšavami se potrebe po energiji stalno zmanjšujejo. Trenutno mesto trajnostno upravlja z 12 objekti, v letu 2006 pa bodo sledili še 4.

Cilj:

Zmanjšanje porabe energije (toplote, vode, električne energije) v mestnih zgradbah.

Izvedba:

V sodelovanju s strokovnjaki iz Centra za energijo in okolje Allgäu se v objektih, ki so v lasti mesta, izvajajo redne kontrole in analiza podatkov o energiji. Na podlagi zbranih podatkov mesto sprejema različne ukrepe, kot so regulacije prilagoditev ogrevanja, časovno krmiljenje, načrtno izklapljanje naprav, nadzor porabe električne energije.

Učinek:

V obdobju od 2000 do 2004 se je količina emisij CO₂ zmanjšala za povprečno 114 ton letno.

Sodelujoči pri projektu:

Mesto Sonthofen, Center za energijo in okolje Allgäu (eza).

Trajanje projekta:

Pogodba z eza je bila nedavno podaljšana do l. 2009, s strani mesta pa je rok veljavnosti projekta neomejen.

Financiranje:

Lasten delež mesta Sonthofen, državna subvencija v višini okoli 25.500 EUR.

8.13 Pot doživetij – sprostitevni prostor znotraj alpskega mesta

Občina: Sonthofen
Kontaktna oseba: Petra Wilhelm
Naslov: Rathausplatz 1, 87527 Sonthofen
e-mail: petra.wilhelm@sonthofen

Področja delovanja Alpske konvencije:

Prostorsko Načrtovanje, Varstvo narave in Turizem in prosti čas

Kratek opis:

Leta 2005 so v Sonthofnu, ki je bil tisto leto nosilec naziva "Alpsko mesto leta", uredili novo doživljajsko pot, ki se začne v središču mesta in mestni prostor povezuje s sosednjim naravnim rezervatom Visoke Allgäuske Alpe. Pot je med seboj povezala ekološke površine znotraj mesta in jim tako povečala vrednost. Ob tem so bile na vidnejših mestih postavljene tudi informativne table, ki označujejo naravne in zgodovinske posebnosti tega območja in pojasnjujejo njihov pomen, obenem pa jih povezujejo z igrivimi nalogami, ki so namenjene najmlajšim. V gozdu je bilo zgrajeno tudi igrišče, kjer se otroci lahko igrajo na sonaravnih igralih in tako vzpostavijo pristen stik z naravo.

Cilj:

V smislu "Pot je cilj" želi pot pri obiskovalcih skozi igro in posredovanjem informacij o tem prostoru vzbuditi zavest o pomenu narave ter povezati doživetja njenih obiskovalcev s sprostivitvijo. Poleg tega je bil eden od ciljev tudi ureditev sonaravnih rekreacijskih površin na območju mesta.

Izvedba:

Za oblikovanje zamisli za projekt in njeno uresničitev v letu 2005 je bilo odgovorno vodstvo mesta Sonthofen, pri tem pa so sodelovali tudi meščani ter drugi organi in ustanove. V letu 2006 so na območju mesta uredili in dokončali še nekaj novih odsekov poti.

Učinek:

Pot doživetij je postala priljubljen cilj oddiha in sprostivne ne le za turiste, ampak tudi za domačine. Še posebej priljubljeno je sonaravno urejeno igrišče v gozdu.

Sodelujoči pri projektu:

Mesto Sonthofen, meščani in meščanke, drugi organi

Trajanje projekta:

Trajanje gradnje: pribl. leto dni, uporaba neomejena

Financiranje:

Mesto Sonthofen in švabska vlada sta prispevali sredstva v višini 60 % vrednosti projekta (26.400 EUR).

8.14 Razstava "Alpe 2020 – nove transverzale"

Občina: Chambéry
Kontaktna oseba: Monique Marchal
Naslov: Chambéry Promotion,
Place de l'Hôtel de ville, F-73011 Chambéry Cedex
Telefon: +33 4 79 60 21 01
e-mail: m.marchal@mairie-chambery.fr

Področja delovanja Alpske konvencije:

Urejanje prostora, Varstvo tal

Kratek opis:

Prvič doslej se na enem mestu predstavljajo štirje bazni predori, in sicer Gotthard, Lötschberg, Brenner in Lyon-Torino. "Veliki projekti 21. stoletja" bodo v tranzitnem prometu čez Alpe in evropskem prometu povzročili pravo revolucijo, pa tudi omogočili znatno večji obseg kombiniranega tovornega prometa po železnici in cesti kot tudi potniškega železniškega prometa na progah za višje in visoke hitrosti. Na 2000 m² razstavne površine so prikazane tudi čezevropske prometne mreže, ki vključujejo vse vrste transporta (cestni, železniški, vodni, letalski), ter trajnostna prometna politika Evropske unije. V okviru razstave je bil organiziran tudi evropski simpozij (www.alpes2020.org).

Cilj:

Cilj je spodbujanje trajnostnega prometa in trajnostnega razvoja alpskega območja in Evrope.

Ustvariti Evropo za ljudi:

- Promet: izgradnja učinkovite prometne mreže
- Gospodarstvo: skladen razvoj evropskih mest in okoliških regij
- Kultura: navezava stikov med prebivalci alpskega območja ter varstvo gora
- Ohranitev izrednega okoljskega kapitala Alp
- Trajnostni razvoj alpskih območij

Izvedba:

Na Evropskem simpoziju sta visoka politika, podpredsednik Evropske komisije, pristojen za promet, Jacques Barrot, in francoski prometni minister Dominique Perben, imela priložnost, da sta se zavzela zlasti za projekt izgradnje proge na relaciji Lyon-Torino in da spodbujata njegovo financiranje, tako da bi se lahko v letih 2009/2010 začela gradnja novega, 53 km dolgega mednarodnega predora in da bi bila nova železniška proga (vključno s predorom) predana prometu med leti 2020 in 2025.

Učinek:

Razstavo si je ogledalo 10.000 ljudi, od tega 3.000 šolarjev in študentov iz regije Rona-Alpe. Na evropskem simpoziju, ki se ga je udeležilo 800 oseb, so poudarili velik interes, ki ga gospodarstvo, družbe, politike in društva kažejo za izvedbo omenjenih projektov, zlasti za projekt Lyon-Torino. Njegova izvedba je odločilnega pomena za razvoj regije Rona-Alpe ter južneevropskih držav v prihodnje kot tudi za uravnotežen razvoj Evropske unije v procesu njene širitve proti vzhodu.

Sodelujoči pri projektu:

Mesto Chambéry, departma Savoja, regija Rona-Alpe skupaj s 40 partnerji.

Trajanje projekta:

Simpozij: 1 dan; razstava: več mesecev v Chambéryju, od 13. 2. do 2. 9. 2007 v Parizu.

Financiranje:

Simpozij: 165.000 EUR, razstava: 356.000 EUR.

8.15 Hiša zavarovanih območij in gora

Občina: Chambéry
Kontaktna oseba: Monique Marchal
Naslov: Chambéry Promotion,
Place de l'Hôtel de ville,
F-73011 Chambéry Cedex
Telefon: +33 4 79 60 21 01
e-mail: m.marchal@mairie-chambery.fr

Področja delovanja Alpske konvencije:

Promet, Prostorsko Načrtovanje

Kratek opis:

V Chambéryju je 26. septembra 2006 svoja vrata odprla Hiša zavarovanih območij in gora (Maison des Parcs et de la Montagne). V hiši si je mogoče ogledati trajno multimedijško razstavo, ki se razteza na 400 m² površine. Predstavitvi zavarovanih območij v regiji Rona-Alpe, Franciji in drugod po svetu sledi še prikaz štirih naravnih rezervatov, ki ležijo v neposredni okolici Chambéryja. To sta regijska naravna parka Massif des Bauges in Massif de Chartreuse, narodni park Vanoise in varstveno območje ob jezeru Le Bourget. V hiši ima svoj sedež tudi 15 turističnih društev, ustanov in planinskih zvez (gorski vodniki, zdravniki reševalci, izvoljeni predstavniki organizacij, spremljevalci, Mreža zavarovanih območij v Alpah itd.), ki so pomemben forum za delovanje na področju razvoja gorskega sveta v prihodnje in obenem obveščanje javnosti o teh vprašanjih.

Cilj:

Razumevanje velikih izzivov, ki jih predstavljajo gorska območja, saj bi tako lahko uskladili njihovo varstvo in razvoj. To je še toliko bolj nujno, ker naraščajoča urbanizacija obmestnih predelov ogroža njihovo ravnovesje. Zaradi priseljevanja tako imenovanih "rurbains", mestnih prebivalcev, ki se na podeželje selijo v želji, da bi si zagotovili višjo kakovost bivanja, postajajo vedno pomembnejša vprašanja, kot so varstvo narave in voda, nadzorovani razvoj podeželskih območij in kmetijskih dejavnosti kot tudi trajnostna prometna politika.

Izvedba:

V prenovljenem in razširjenem pritličju stare zgradbe je na ogled multimedijška razstava (400 m²), tu je tudi studio radija France Bleu Pays de Savoie (spada k Radiu Francija). V prvem nadstropju so pisarne radijske postaje, v drugem in tretjem nadstropju so sedeži društev, ustanov in organizacij, ki se ukvarjajo z vprašanji okolja in gorskega sveta.

Učinek:

Chambéry upošteva potrebe okoliških območij, da bi tako tudi v prihodnje ostal mesto, kjer sta življenje in bivanje kakovostna, in ohranil domači gorski svet, s tem pa preprečil odseljevanje tamkajšnjih prebivalcev.

Sodelujoči pri projektu:

Pri delovanju ustanove sodelujejo mesto Chambéry , regija Rona-Alpe, narodni park Vanoise, regionalni naravni park Massif des Bauges in naravni park Massif de Chartreuse.

Financiranje:

Sredstva za izvedbo projekta so prispevali: država (830.035 EUR), departma Rona-Alpe (gradnja – 190.561 EUR), departma Rona-Alpe (notranje oblikovanje – 300.000 EUR), departma Savoja (299.999 EUR), EU (Interreg III B) – 50.000 EUR, mesto Chambéry (2.777.878 EUR).

8.16 Alpmove

Občina: Brig-Glis
Kontaktna oseba: Paul Arnold
Funkcija: vodja projekta
Naslov: p. p. 367
CH-3900 Brig-Glis
Telefon: +41 27 923 04 44
E-naslov: Info@Peak-online.ch

Področja delovanja Alpske konvencije:

Turizem

Kratek opis:

Namen trajnostnega projekta Alpmove, ki je nastal v okviru projekta Brig-Glis – alpsko mesto leta 2008, je predstaviti digitalno mrežo pohodniških poti na območju švicarskega kantona Valais (pohodniške, kolesarske, tematske poti). V ta namen je nastala interaktivna spletna platforma za celotni Valais, ki v središče postavlja stranko, torej turista ali lokalnega prebivalca, ter upošteva njegove potrebe in želje. Ta lahko svoje eno- ali večdnevne poti oblikuje sam ali s pomočjo digitalne mreže. Prikazane posamezne poti na tridimenzionalnem zračnem posnetku (Google Earth) vsebujejo tudi informacije o značilnostih posamezne pohodniške poti z navedbo znamenitosti (kulturnih, zgodovinskih, naravnih itd.), možnostmi za preživljanje prostega časa, hoteli, restavracijami, avtobusnimi voznimi redi, možnostmi za nakupovanje itd. vzdolž izbrane poti. Uporabniki platforme si lahko podatke natisnejo na papir ali pa si jih naložijo na GPS oziroma mobilni telefon. Turistične organizacije, občine, železniška podjetja, hoteli itd. lahko vse podatke o projektu Alpmove neposredno objavijo na domači strani in tako popestrijo domačo ponudbo. www.alpmove.ch

Cilj:

Zagotavljanje aktualnih informacij o mreži pohodniških poti, ki vodijo iz občine Brig-Glis v bližnjo alpsko okolico, za različne potrebe in na najsodobnejši tehnološki podlagi. Ta pilotna faza se bo nadalje razvijala in postopoma razširila na celotno območje kantona Valais. Vsaka občina in vsaka turistična organizacija lahko znamenitosti vzdolž poti prikaže na platformi Alpmove tako, da nam pošlje potrebne podatke.

Sodelujoči pri projektu:

Mestna občina Brig-Glis, Društvo Alpsko mesto leta, Brig Belalp Tourismus, Doživljajska pot o železnici, naravi in umetnosti, Doživljajska pot o hribovskem kmetijstvu, Gozdni revir Burgerschaft Brig-Glis, Krajinski park Binntal, Naravni park Pfyng-Finges, Železnica Matterhorn-Gotthard, Poštni avtobus Zgornji Valais, Unescova svetovna dediščina Jungfrau-Aletsch-Bietschhorn.

Stroški projekta:

200.000 švicarskih frankov

Financiranje:

Prispevki kantona in sponzorjev

8.17 Bolzano. Vir energije

Občina: Bolzano/Bozen
Kontaktna oseba: Renato Spazzini
Funkcija: Direktor urada za okolje Direktor Umweltamt
Naslov: Gumergasse 7
IT-39100 Bolzano
Telefon: +39 0471 997587
E-naslov: renato.spazzini@comune.bolzano.it

Področja delovanja Alpske konvencije:

Podnebje, energija, promet

Kratek opis:

Osrednjo vlogo pri zmanjševanju izpustov CO₂ imajo poleg držav zlasti lokalne strukture, kot so regije, pokrajine in občine. Odločitve, povezane z rabo energije, kot denimo infrastruktura lokalne mobilnosti, energetske standardi zgradb, izbira surovin za toplotno oskrbo zgradb ter izgradnja decentralnih elektrarn na obnovljive vire energije, so neposredno odvisne od lokalnih nosilcev odločanja.

Občina Bolzano je to nujnost pravočasno spoznala in temu ustrezno tudi določila prednostne naloge na področju mobilnosti, gradnje in infrastrukture. Jeseni 2008 so se predstavniki organizacije EURAC večkrat sestali s predstavniki občine Bolzano, da bi razpravljali o splošnem pristopu glede izpustov CO₂ na območju mesta Bolzano in ocenili možnosti njihovega drastičnega zmanjšanja.

Obravnavali so zlasti naslednja vprašanja:

- Kakšna je skupna količina izpustov, ki so posledica dejavnosti meščanov, kateri so glavni viri izpustov?
- S katerimi ukrepi je mogoče zmanjšati izpuste, katera so poglobitna področja delovanja?
- Ali je možno v Bolzanu srednjeročno doseči meje izpustov CO₂, kot jih je priporočila Medvladna skupina za podnebne spremembe (Intergovernmental Panel for Climate Change – IPCC)?

Da bi lahko poiskali odgovore na omenjena vprašanja, je bila leta 2009 izvedena izčrpna študija.

Cilj:

Izvedba dolgoročnega scenarija (2010–2030) za zmanjšanje izpustov. Ukrepi, predstavljeni v poročilu, so „razumno izvedljiva“ dejanja, ki si prizadevajo za uresničevanje cilja občutnega zmanjšanja izpustov.

Izvedba:

Bolzano je po eni strani zaradi svojih naravnih virov, kot so reke in sonce, vir energije, po drugi strani pa ima izredne potencialne za varčevanje z energijo. Načrt upošteva tri vidike: z energijsko prenovo obstoječega stavbnega fonda namerava mesto letno privarčevati 42 mio. EUR pri stroških energije. V prometu se je mesto usmerilo v javna prevozna sredstva in na okolju sprejemljive oblike mobilnosti (peš, kolo). Tudi na področju obnovljivih virov energije predvideva načrt uresničevanje ambicioznih ciljev: na strešnih površinah nameravajo namestiti fotovoltaične in solarne sisteme, na eni od treh rek na območju mesta pa zgraditi tri pretočne elektrarne.

Sodelujoča pri projektu:

Občina Bolzano/Bozen, EURAC

Financiranje:

Občina Bolzano/Bozen

9. Odnosi z javnostmi

Da bi se z dejavnostmi, ki jih organizira vsakokratno alpsko mesto leta, in na splošno s cilji društva Alpsko mesto leta seznanila čim širša javnost, pripravi mesto, ki nosi naziv alpsko mesto leta, v sodelovanju s sekretariatom številne dejavnosti na področju odnosov z javnostmi.

Delovanje alpskega mesta leta na področju odnosov z javnostmi

S pomočjo sekretariata pripravi aktualno alpsko mesto leto številne ukrepe, na podlagi katerih o svojem delovanju obvešča domače prebivalstvo, širšo regijo in tudi mednarodno javnost.

Ukrepi so lahko:

- izdelava logotipa alpskega mesta na podlagi logotipa društva,
- uporaba logotipa v vseh tiskanih in elektronskih medijih mesta in partnerjev, ki sodelujejo v letu alpskega mesta (npr. na spletnih straneh, pisemskem papirju in ovojnicah mesta, prospektih, tiskovnih mapah, nalepkah ipd.),
- izdelava zloženkov, koledarjev prireditev in plakatov, deloma v več jezikih,
- izdelava CD-ROM-ov, priprava publikacij (npr. zbornikov kot rezultatov prireditev v sodelovanju z znanstvenimi ustanovami, društvi, inštitucijami itd.),
- imenovanje veleposlanika alpskega mesta v vsakokratnem mestu (znana osebnost, ki podpira cilje alpskega mesta in mesto predstavlja v javnosti),
- izdelava domače spletne strani (ev. v več jezikih),
- izdelava majic, skodelic, torb,
- oglaševanje v mestnih avtobusih,
- ustanovitev tiskovnega središča,
- posredovanje sporočil za javnost,
- organizacija tiskovnih konferenc in drugih medijskih dogodkov,
- poročanje na RTV,
- informativno gradivo o alpskem mestu na domači in drugih spletnih straneh (npr. regije, turističnih organizatorjev itd.),
- udeležba na sejmih,
- dolgoročno zagotavljanje prisotnosti ideje alpskega mesta prek celega leta (npr. poimenovanje javnega trga ali ulice, postavitve informativnih tabel itd.),
- predstavitev ideje alpskega mesta v regionalnih odborih/inštitucijah.

Delovanje sekretariata na področju odnosov z javnostmi

Sekretariat skrbi za komunikacijo med člani društva in javnostjo, zlasti na mednarodni ravni. V ta namen uporablja naslednje medije:

- spletno stran www.alpskomesto.org (v nemškem, francoskem, italijanskem, slovenskem in deloma angleškem jeziku), katere vsebina se redno obnavlja in na kateri so med drugim objavljene tudi vse informacije iz pričujočega priročnika,
- kratke e-novice na 2-3 straneh, ki izidejo vsak tretji mesec v štirih jezikih in vsebujejo informacije iz vseh alpskih mest, obvestila o prireditvah in publikacijah ter članke, ki so zanimivi za alpska mesta,
- sestavljanje obvestil oz. sporočil za javnost v štirih jezikih v zvezi z organizacijo uvajalne delavnice, začetnih in zaključnih prireditev, razpošiljanje obvestil na več tisoč naslovov različnih medijev v vseh alpskih državah.

10. Publikacije

Ta seznam obsega publikacije v slovenskem jeziku in zaključna poročila. Druge publikacije so objavljene na spletnem naslovu <http://www.alpskomesto.org>.

- 100% Renewable Energy - and Beyond - for Cities
Avtor(-ji): Peter Droege, 2010
- Voda in upravljanje z vodnimi viri v Alpah - 2. poročilo o stanju okolja v Alpah (Povzetek)
Alpski signali – posebna izdaja 2
Izdal(a): Ständiges Sekretariat der Alpenkonvention
- Zelena Knjiga – Za novo kulturo mobilnosti v mestih
Izdala: Evropska komisija, Urad za publikacije, Bruselj, 2007
- 3. Poročilo o Alpah. Mi, Alpe! Ljudje ustvarjamo prihodnost
Izdala: CIPRA, Mednarodna komisija za varstvo Alp
Bern/Stuttgart/Dunaj, 2007
- Alpsko mesto alpsko podeželje; Odgovornost alpskih mest za prihodnost Alp – Zbornik CIPRA 2005/22
Izdala: CIPRA, Mednarodna komisija za varstvo Alp
Schaan, Velika knjižna zbirka CIPRE, 2005/22, 2007
- Priročnik o okolju prijaznem javnem naročanju;
Avtor: Urad za publikacije
Luxemburg, 2005
- Zaključno poročilo in dokumentacija Sonthofna, alpskega mesta leta 2005
Povzetek
Avtor: Hubert Buhl, Občina Sonthofen
Sonthofen, 2005
- Cipra-Info 78: Alpsko mesto – alpsko podeželje
Avtor: CIPRA International
Schaan, CIPRA Info, 78, 2005
- Družbeno-gospodarska razsežnost Alpske konvencije s posebnim upoštevanjem vloge Alpskih mest
Avtor: Lebensministerium
Dunaj/A, 2005
- Alpska konvencija konkretno – cilji in implementacija
Alpski signali 2
Berlin, Alpski signali, 2, 2004
- Herisau Alpenstadt 2003 – Schlussbericht Projektbegleitung
Avtor: Stefan Deér, Deér Gugger Partner
Herisau, 2004
- COLLECTIO Alpska konvencija
Bozen, 2004

- CIPRA Info 66
Rio + 10 in Alpska konvencija
Avtor: CIPRA International
Schaan, 2002
- Alpsko mesto: šestič po vrsti
Na začetku je bila samo ideja. In ideja je postala ena najbolj napetih alpskih zgodb.
Avtor: Gerhard Leeb, Pro Vita Alpina
Schaan, CIPRA Info, 2001
- Polletno poročilo za Maribor
Avtor: Gojmir Vizovišek, Zavod za turizem Maribor
Maribor, 2000
- Pilotni projekt "Alpsko mesto leta – Beljak '97"
Zaključno poročilo (v nemščini)
Avtor: Manfred Perlik, Geografski inštitut, Univerza v Bernu
1998
- Štiristoletna trta v Mariboru
1996

11. Razstave

V nadaljevanju navajamo razstave, ki so splošnega, vsealpskega interesa in si jih je mogoče izposoditi:

- **Alpska konvencija na razstavi**

Stalni sekretariat Alpske konvencije je leta 2009 pripravil dve potujoči razstavi o Alpski konvenciji, ki sta na razpolago tudi vsem „alpskim mestom leta“. Prva razstava (v nemškem jeziku), ki je bila postavljena v sodelovanju z avstrijskim mestom Innsbruck, je bolj institucionalnega značaja in prikazuje geografsko območje, kjer se udejanjajo vsebinska področja Alpske konvencije. Druga razstava je zasnovana v petih jezikih. Postavljena je iz reciklirane kartonažne embalaže in obiskovalce vabi, da na sprehodu po „gorskem svetu iz kartona“ odkriva Alpsko konvencijo.

Kontaktna oseba: Stalni sekretariat Alpske konvencije,
ga. Marcella Morandini (marcella.morandini@alpcnv.org)

Jeziki: 1. Razstava – d; 2. Razstava – d, i, f, s, e

- **Krasni novi Alpski svet (fotografska razstava):**

Razstava KRASNI NOVI ALPSKI SVET prikazuje fotografski zapis območja, ki sega od Slovenije do Monaka, od Garmischa do Coma. Fotografije obravnavajo občutljivo mejo med mitom in resničnostjo alpskega sveta: med ogroženo kulturno krajino in nedotaknjeno divjino, med samoto gora in industrijsko civilizacijo, med čaščenjem prvobitnega in trgovanjem. Razstava predstavlja Alpe v procesu urbanizacije in odseljevanja, dokumentira razvojna gibanja in posledice v prometu, energetski politiki in turizmu, poroča o boju proti uničevanju Alp in seznanja z novimi zasnovami in vzorčnimi primeri za sonaravno prihodnost.

Kontaktni naslov: Gesellschaft für ökologische Forschung e.V.,
<http://www.oekologische-forschung.de>, **Jeziki:** d, f, i, s

- **Ledeniki v topli gredi (fotografska razstava)**

Fotografsko časovno potovanje skozi alpski ledeni svet

Kontaktni naslov: Gesellschaft für ökologische Forschung e.V.,
<http://www.oekologische-forschung.de>, **Jeziki:** d

- **Ötzi – mož iz ledene dobe (razstava)**

Razstava prikazuje avtentično rekonstrukcijo predmetov, oblačil in izgleda moža iz ledene dobe. Posebnost razstave je ravno v pomembni arheološki najdbi več kot 5000 let stare mumije, saj se je ohranilo truplo, a tudi uporabni predmeti iz usnja, blaga in rastlinskih materialov, ki jih arheologi praviloma nikoli ne morejo videti. "Ledeni mož" je bil odkrit leta 1991 na območju ledenika v Ötztalskih Alpah na mestu, ki je od avstrijske državne meje oddaljeno le 92,56 metrov. Od leta 1998 je mumija shranjena v posebej za ta namen zgrajeni ohlajevani celici v bolzanskem Južnotirolskem arheološkem muzeju.

Kontaktni naslov: Južnotirolski arheološki muzej,
<http://www.archaeologiemuseum.it>, **Jeziki:** d, e, i

- 18 umetnikov – 18 mest (potujoča razstava)**
 (18 umetnikov, predstavnikov desetih narodov z območja Alpe-Jadran: slikarstvo – kiparstvo – grafike – fotografija)
 Poglavitni namen razstave je skupna predstavitev raznovrstnost umetniškega delovanja in pogledov umetnikov iz različnih mest, ki izhaja iz vplivov tradicije posameznega območja ter mednarodnih usmeritev kulturnega razvoja. Prikazana umetniška dela različnih umetniških tehnik in vsebin so tako oris raznolikosti umetniškega ustvarjanja v tem geografskem prostoru sredi Evrope.
Kontaktni naslov: Cultural City Network Graz, <http://www.ccn-graz.net/mainframes.html>
- O Alpah. Ljudje, trgovske poti, blago (potujoča razstava)**
 Nova razstava v Državni arheološki zbirki daje prvič celovit pregled trgovskih poti čez Alpe, trgovskega blaga, trgovcev, proizvajalcev, izvajalcev storitev in popotnikov. Številni razstavnih predmeti izredne kakovosti iz Avstrije, Italije in Švice, ponazorilne grafike in sodobno oblikovana razstava omogočajo vpogled v več kot desetisočletno zgodovino najzgodnejšega "turizma" v Alpah.
Kontaktni naslov: Deželni arheološki muzej Baden-Württemberg, <http://www.konstanz.alm-bw.de/>, **Jeziki:** d, i
- Gore kot mit – pripoved kamenja ***
 18 panojev formata 50 x 70 cm (v višino)
Kontaktni naslov: dr. Hans Haid, haid.roale@netway.at, <http://www.cultura.at/pro.vita.alpina/>, **Jeziki:** d, i
- Voda – alpsko zlato (fotografska razstava) ***
 24 panojev formata 50 x 70 cm (prečno)
Kontaktni naslov: Gerhard Leeb, planetalpen@gmx.at, <http://www.planet-alpen.com/>
- Naplavine (fotografska razstava) ***
 24 panojev formata 50 x 70 cm (prečno)
Kontaktni naslov: Gerhard Leeb, planetalpen@gmx.at, <http://www.planet-alpen.com/>
- Novo življenje v Alpah ***
 Najzanimivejše pobude in organizacije
 30 panojev formata 42 x 100 cm (v višino)
Kontaktni naslov: Dr. Hans Haid, haid.roale@netway.at, <http://www.cultura.at/pro.vita.alpina/>, **Jeziki:** d, f, i, s
- Nova arhitektura lesa v Alpah ***
 Ponazoritev na podlagi del dobitnikov Sextenske nagrade
 30 panojev formata 42 x 100 cm (v višino)
Kontaktni naslov: pro.vita.alpina@aon.at, <http://www.cultura.at/pro.vita.alpina/>, **Jeziki:** d, i
- Jamske slike na območju Alp ***
 30 panojev formata 42 x 100 cm (v višino)
Kontaktni naslov: pro.vita.alpina@aon.at, <http://www.cultura.at/pro.vita.alpina/>, **Jeziki:** d, i

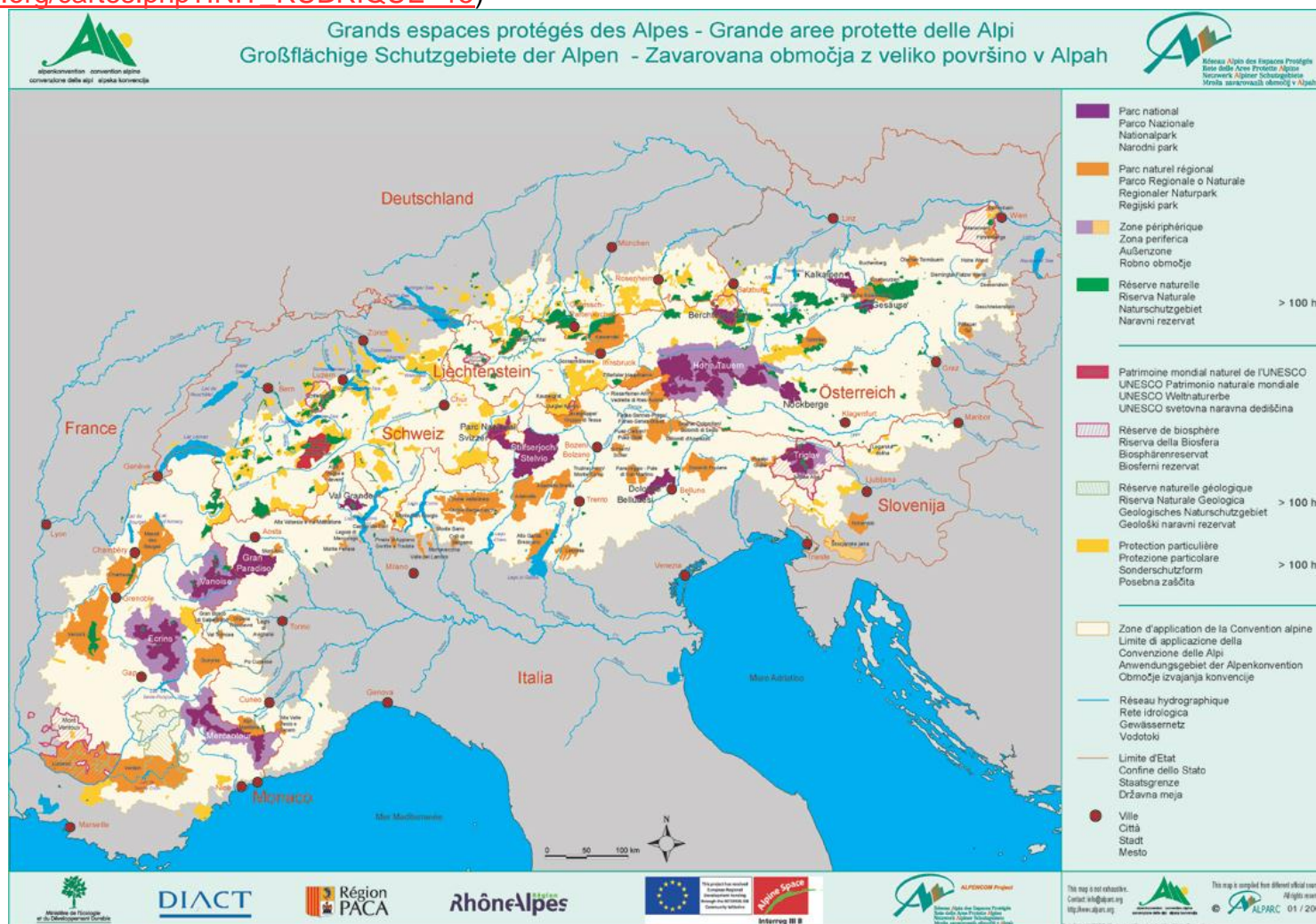
* Pri razstavah, označenih z *, je treba zagotoviti le ustrezne prostore. Stroški znašajo okrog 1.000 EUR in obsegajo dostavo, postavitve in udeležbo na otvoritvi. Za te razstave so na voljo tudi spremne brošure manjšega formata (vsakokrat v različnih jezikih). Cena posameznega izvoda je 1,50 EUR.

12. Mreže

12.1 Mreža zavarovanih območij v Alpah

Karta Mreže zavarovanih območij v Alpah omogoča pregled nad zavarovanimi območji na območju Alp.

(http://www.alparc.org/cartes.php?INIT_RUBRIQUE=15)

V Mrežo zavarovanih območij v Alpah so se povezala vsa zavarovana območja na območju Alp (narodni parki, naravni parki, biosferni rezervati, regijski parki, naravni rezervati). Mreža zavarovanih območij v Alpah je projekt, ki se izvaja v okviru Alpske konvencije. Ustanovljena je bila leta 1996 pod vodstvom francoskega Narodnega parka Les Ecrin. Cilj, ki si ga Mreža zavarovanih območij v Alpah prizadeva uresničiti, je krepitev mednarodnega sodelovanja na področju varstva Alp in trajnostnega razvoja, poleg ohranjanja biotske raznovrstnosti na območju Alp pa si njeni člani prizadevajo za izmenjavo znanja pri upravljanju zavarovanih območij večjih površin, na področju trajnostnega turizma in okoljskega izobraževanja.

www.alparc.org

12.2 Delovna skupnost alpskih mest

Pobudo za nastanek stalne oblike sodelovanja med alpskimi mesti je sprožil italijanski Trento, ki je jeseni leta 1986 organiziral prvo srečanje, na katerem je razprava potekala o skupnih problemih. Da bi zagotovil redno sodelovanje, je Bellinzona ponudil prostore, osebje in delovno gradivo. Delovna skupnost alpskih mest je bila uradno ustanovljena leta 1988. Od leta 1994 dalje izdaja Delovna skupnost informativni bilten alpskih mest, ki izhaja v štirih uradnih jezikih delovne skupnosti, in sicer v francoščini, italijanščini, nemščini in slovenščini. Delovna skupnost je tudi pravno priznana organizacija, ki si redno izmenjuje izkušnje in informacije z:

- Alpsko konvencijo,
- A.E.M. (Evropskim združenjem izvoljenih predstavnikov gorskih območij,)
- Mednarodno komisijo za varstvo Alp CIPRO International,
- Društvom "Alpsko mesto leta"

www.cittalpi.net

12.3 Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

Omežje občin Povezanost v Alpah, ki sta ga leta 1996 ustanovila Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) in Inštitut za raziskovanje Alp (AFI), želi suhoparne določbe Alpske konvencije napolniti s konkretnimi vsebinami trajnostnega razvoja. Na način, ki je okolju prijazen, si Omrežje občin prizadeva izboljšati kakovost življenja in okolja tako v posameznih občinah kot tudi v celotnem alpskem prostoru. Da bi ta cilj lahko uresničile, si udeležene občine redno izmenjujejo izkušnje, skupaj pripravljajo svoje nastope v javnosti in razvijajo trajnostne projekte v smislu temeljnih načel Alpske konvencije. V Omrežju občin sodeluje več skoraj 270 občin in občinskih zvez s celotnega alpskega območja.

www.povezanostvalpah.org

13. Mesta in Alpska konvencija

13.1 Alpska konvencija

Osrednja želja in skrb Alpske konvencije je povezati ukrepe za varstvo alpskega prostora s trajnostnim in dolgoročnim regionalnim razvojem. Bistvenega pomena je, da se vsebina Alpske konvencije konkretno uresničuje prav v mestih alpskega sveta, saj živita dve tretjini alpskega prebivalstva v urbaniziranih predelih, ki v strukturi celotne površine Alp zavzemajo le 40 %. Glede na celotno površino so Alpe zato nedvomno še vedno podeželski prostor, prebivalstvo in s tem gospodarstvo pa je večinoma že zaznamoval značaj mesta. Tu je tudi iskati razlog, da med naravo in kulturo, ekologijo in ekonomijo nastajajo napetosti. Spodbuditi širši krog prebivalstva, da bi se začel zavedati vseh teh spoznanj, pa je izrecni namen in osrednji cilj ideje alpskega mesta leta.

Konvencija o varstvu Alp je mednarodna pogodba, ki so jo leta 1991 podpisali Avstrija, Francija, Italija, Lihtenštajn, Monako, Nemčija, Slovenija, Švica in Evropska unija. Osrednji cilj pogodbe je varstvo Alp in trajnostni razvoj, pri čemer se upoštevajo interesi varstva in rabe.

Pogodba je sestavljena iz okvirne konvencije ter posameznih izvedbenih protokolov:

- Prebivalstvo in kultura
- Urejanje prostora in trajnostni razvoj
- Ohranjanje čistega zraka
- Varstvo tal
- Vodno gospodarstvo
- Varstvo narave in urejanje krajine
- Hribovsko kmetijstvo
- Gorski gozd
- Turizem in prosti čas
- Promet
- Energija
- Gospodarjenje z odpadki

Nadaljnje informacije o Alpski konvenciji na spletnem naslovu www.alpskakonvencija.org ali www.cipra.org.

13.2 Sodelovanje med društvom in Alpsko konvencijo

Aprila 2005 je Alpska konvencija prvič uradno priznala pomen, ki ga imajo mesta za trajnostni razvoj na območju Alp. Stalni sekretariat Alpske konvencije, IS Alpsko mesto leta in DS alpskih mest so podpisali dveletni dogovor o krepitvi sodelovanja. Najpomembnejši rezultat sodelovanja je bil strokovni posvet z naslovom Alpska mesta in zavarovana območja, ki je v skupni orgnaizaciji 9 potekal 2007. marca in ki ga je obiskalo okoli 300 posameznikov iz petih alpskih držav.

Dne 11. januarja 2008 je bil med društvom in Stalnim sekretariatom podpisan Memorandum o soglasju, kar zagotavlja sodelovanju trdno podlago. Memorandum predvideva organiziranje skupnih prireditev, stalno izmenjavo informacij, skupne predstavitve v javnosti ter zagotavljanje podpore dejavnostim vsakokratnega alpskega mesta leta, ki se navezujejo na teme Alpske konvencije. Konkretno projekte določa dvoletni program dela.

Besedilo Memoranduma in program dela sta v prilogi.

14. Priloga

14.1 Statut

Preambula

- P.1 Nekdanji, sedanji in prihodnji nosilci naziva Alpsko mesto leta smo prepričani, da ima model trajnostnega razvoja, kot ga določata Agenda 21 iz Ria in Alpska konvencija, velik pomen za prihodnji razvoj alpskega prostora.
- P.2 Prepričani smo, da je vloga alpskih mest pomembna za trajnostni razvoj, a tudi za njihovo širšo okolico.
- P.3 Prepričani smo, da je lokalna skupnost najpomembnejši kraj za udejanjanje trajnostne politike, zato se kot člani društva zavzemamo, da se taka politika izvaja v naših mestih na vseh vsebinskih področjih Alpske konvencije in Agende 21.
- P.4 Spoznali smo, da je trajnostni razvoj dolgoročno edini način, ki bo naš življenjski standard prilagodil nosilni zmogljivosti naravnega okolja v Alpah. Z našo politiko želimo doseči trajnostno gospodarjenje in trajnostno rabo okolja, saj bomo našim lokalnim skupnostim le tako zagotovili socialno trdnost ter kulturno identiteto in samostojnost.
- P.5 Trajnostna raba v alpskem prostoru nas zavezuje k ohranjanju naravnih bogastev in od nas zahteva, da raba surovin, ki se lahko obnavljajo, vode in energijskih virov, ne bo presegla hitrosti, s katero lahko te vire nadomeščajo trajnostni, obnovljivi viri. Trajnostna raba od nas zahteva, da znižamo hitrost izpustov škodljivih snovi vsaj do ravni, ki ne bo presegla sposobnosti zraka, vode in tal, da absorbirajo in razgradijo te snovi. Da bi v prihodnje zagotovili življenje in blagostanje za človeka, živali in rastline, moramo zagotoviti zadovoljivo kakovost zraka, vode in tal ter ohraniti biotsko raznovrstnost.
- P.6 Zavezujemo se, da bomo vzpostavili ustrezne strukture, ki bodo trajno omogočale učinkovito in pregledno udejanjanje trajnostnega razvoja ter preverjale, ali so bili cilji doseženi.
- P.7 Spoznali smo, da prinašata sodelovanje in medsebojna podpora alpskih mest prednosti za vse partnerje, zato se zavezujemo, da bomo spodbujali intenzivno sodelovanje med mesti in aktivno izmenjavo izkušenj pri udejanjanju trajnostne politike na lokalni ravni.
- P.8 Z našim prizadevanjem za uveljavitev trajnostnega razvoja želimo, da bi bilo naše društvo zgled drugim mestom.
- P.9 Zavedamo se, da javnost naše delo kritično spremlja in nadzira, zato se zavzemamo za oblikovanje take politike, ki bo omogočala udeležbo javnosti in imela velik vpliv na širok krog prebivalstva.
- P.10 Zavzemamo se za poglobljeno delovanje na področju odnosov z javnostmi oz. za sodelovanje s krajevnimi organizacijami, interesnimi združenji in podjetji in s tem za širjenje ideje trajnostnega razvoja in njeno uresničevanje v praksi.
- P.11 Sprejeli bomo ustrezne ukrepe, na podlagi katerih bodo imeli vsi državljani kot tudi posamezne skupine, ki se zanimajo za to problematiko, dostop do ustreznih informacij ter možnost sodelovanja v procesih odločanja, načrtovanja in izvajanja lokalne politike.
- P.12 Da bi lahko naše ideje uresničevali v praksi, smo skupaj oblikovali naslednjih pet ciljev:

Krepitev alpske zavesti:

Alpsko mesto leta je del Alp in s tem tudi del tega dragocenega življenjskega, kulturnega in naravnega prostora sredi Evrope. Alpsko mesto leta se zaveda svoje posebne odgovornosti, ki jo ima pri ohranjanju kulturne in naravne dediščine, ter si prizadeva za njen trajnostni razvoj. (Geslo: **Identiteta**)

Zagotavljanje aktivne udeležbe prebivalstva:

Prireditve in dejavnosti, ki potekajo v okviru alpskega mesta leta, so javne. Vse zainteresirane osebe in združenja (npr. na področju obrti, umetnosti in ekologije) pri projektu lahko sodelujejo oz. naj bi sodelovale s svojimi projekti. Otrokom in mladim se kot bodočim odraslim zagotovi možnost za svobodno oblikovanje in izražanje svojih želja in interesov. (Geslo: **Participacija**)

Povezovanje z drugimi območji:

Mesta gradijo mostove: povezujejo se tako s sosednjimi regijami kakor tudi z oddaljenimi območji izven območja Alp. Alpsko mesto leta povezuje svoje funkcije in vzajemne odnose s posameznimi regijami ter pri tem išče konkretne možnosti za sklepanje „novega partnerskega sodelovanja“ med mestom in podeželjem. (Geslo: **Funkcija**)

Oblikovanje prihodnosti v smislu trajnostnega razvoja

Alpsko mesto leta priznava temeljna načela Alpske konvencije, tj. zasnovo trajnostnega razvoja na območju Alp. Alpsko mesto leta se zavezuje, da bo na čim več od dvanajstih področij delovanja Alpske konvencije (npr. energija, promet, kultura, varstvo narave) razvijalo in v praksi tudi uveljavljalo konkretne in inovativne ukrepe za njeno uresničevanje. (Geslo: **Vizija**)

Širjenje stikov in sodelovanja

Alpsko mesto leta razvija in utrjuje tesne stike z drugimi mesti na območju Alp zaradi izmenjave izkušenj in oblikovanja skupnih interesov. Alpsko mesto leta v naslednjem letu posveča posebno pozornost sodelovanju z mesti izven območja Alp, zlasti s partnerskimi mesti. (Geslo: **Kooperacija**)

1. člen Ime in sedež

Društvo je v skladu z 21. členom nemškega Civilnega zakonika pravna oseba zasebnega prava.

Ime društva je:

**Alpenstadt des Jahres e.V.
Città alpina dell'anno
Ville des Alpes de l'Année
Alpsko mesto leta**

V nadaljevanju besedila se uporablja izraz "društvo".

Društvo je nepridobitna organizacija s sedežem v Bad Reichenhallu v Nemčiji.

2. člen Namen in naloge

2.1 Namen društva je podelitev naziva Alpsko mesto leta enemu od mest z območja Alp v rednih časovnih presledkih in spodbujanje sodelovanja med vsemi mesti, ki jim je ta naziv že bil ali jim bo podeljen.

Društvo si tako prizadeva dvigniti zavest in razumevanje prebivalcev in obiskovalcev

alpskega prostora za interese in pomen alpskih mest, za izvajanje Alpske konvencije

in Agende 21 na lokalni in regionalni ravni ter za promocijo potreb alpskih mest pri

organih Alpske konvencije.

2.2 Društvo deluje kot krovna organizacija članov ter pri tem spodbuja in pogloblja intenzivno izmenjavo znanja in izkušenj med mesti. Namen izmenjave znanja je konkretno uresničevanje ciljev Alpske konvencije in Agende 21 pri članih društva. Na splošno uresničujejo mesta trajnostni razvoj, ki temelji na uravnoteženosti gospodarskih, družbenih in okoljsko usmerjenih ciljev. Društvo podpira in usklajuje čezmejno sodelovanje članov na vsebinskih področjih Alpske konvencije, npr. s skupnimi projekti.

Da bi društvo spodbudilo blaginjo prebivalstva, se zavzema za delovanje zlasti na naslednjih področjih:

- prebivalstvo in kultura
- urejanje prostora
- ohranjanje čistega zraka
- varstvo tal
- varstvo narave in nega krajine
- gorski gozd
- turizem in prosti čas
- promet
- energija
- gospodarjenje z odpadki

Društvo izvaja naloge na področju odnosov z javnostmi in mediji ter si prizadeva za sodelovanje z drugimi organizacijami, ki imajo enake cilje.

- 2.3 Za izpolnitev teh nalog društvo rešuje probleme, predstavlja možne rešitve, svetuje članom, izvaja različne projekte, prosi za finančna sredstva pri tretjih osebah, jih prevzame in posreduje naprej ter upravlja z njimi v skladu z nameni društva.
- 2.4 Društvo si prizadeva izključno in neposredno za javnokoristne cilje v skladu z odstavkom "Dejavnosti, ki so deležne davčnih ugodnosti" Pravilnika o plačevanju prispevkov. Delovanje društva je dobronamerno; društvo ne opravlja pridobitne dejavnosti in s svojim delovanjem ne poskuša pridobiti gospodarskih koristi.

3. člen Člani

- 3.1 Društvo ima člane, ki imajo pravico glasovanja, in podporne člane.
- 3.2 Ustanovni člani s pravico glasovanja so mesta Villach/Beljak (Avstrija), Belluno (Italija), Maribor (Slovenija) Bad Reichenhall (Nemčija), Gap (Francija), Herisau (Švica), Trento (Italija), Sonthofen (Nemčija), Chambéry (Francija), Sondrio (Italija) in Brig-Glis (Švica).
- 3.3 Člani društva s pravico glasovanja so lahko mesta, ki jih je društvo imenovalo za nosilce naziva "Alpsko mesto leta".
- 3.4 Podporni člani so lahko mesta ter fizične in pravne osebe ali združenja zasebnega ali javnega prava, ki se izrečejo za izpolnjevanje ciljev društva in stalno prispevajo k skupnemu delovanju.

4. člen Sprejem v članstvo

O sprejemu članov, ki imajo pravico glasovanja, in podpornih članov odloča predsedstvo. Prošnja za sprejem se vložijo pisno. Sprejetje oz. odklonitev prošnje za sprejem v društvo se prosilcu sporoči pisno z utemeljitvijo.

5. člen Prenehanje članstva

- 5.1. Članstvo v društvu preneha:
 - 5.1.1. pri pravnih osebah ali združenjih zasebnega ali javnega prava z njihovo razpustitvijo, pri fizičnih osebah s smrtjo;
 - 5.1.2. s prostovoljnim izstopom člana;
 - 5.1.3. s črtanjem s seznama članov,
 - 5.1.4. z izključitvijo člana.
- 5.2. Član lahko prostovoljno izstopi iz društva, če predsedstvu predloži pisno izjavo. Iz društva lahko prostovoljno izstopi le ob koncu poslovnega leta, pri čemer se upošteva trimesečni odpovedni rok. Rok začne teči z dnem, ko sekretariat društva prejme pisno izjavo člana.
- 5.3. Skupščina članov lahko izda sklep o črtanju člana s seznama, če ta kljub dvakratnemu opominu ne poravnava obveznosti plačila letne članarine. Skupščina članov odloča o tem z navadno večino prisotnih članov, ki imajo pravico glasovanja. Član se o črtanju s seznama obvesti pisno. Sklep o črtanju člana s seznama se sprejme po preteku treh mesecev od poslanega drugega opomina in v primeru še vedno neporavnane obveznosti plačila članarine.

- 5.4. Član društva, ki deluje v nasprotju z namenom društva, se lahko na podlagi sklepa skupščine članov izključi iz društva. Pred izdajo sklepa o izključitvi mora biti članu društva dana možnost, da ga v njegovem imenu pred skupščino zagovarja župan oziroma njegov pooblaščen zastopnik ali da ta zagovor poda pisno. Sklep o izključitvi z utemeljitvijo se članu pošlje priporočeno. Skupščina o izključitvi odloča z navadno večino prisotnih članov, ki imajo pravico glasovanja.

6. člen Pravice in obveznosti članov

- 6.1 Pri oblikovanju volje društva sodelujejo v okviru pristojnih organov vsi člani. Delovanje društva podpirajo s predlogi in pobudami ter z zagotavljanjem podpore. Člani so dolžni posredovati potrebne informacije, poravnati plačilo članarine ter se medsebojno preko pisarne obveščati o pomembnih spremembah.
- 6.2 Vsi člani imajo pravico zahtevati izvajanje dejavnosti, ki jih opravlja društvo.
- 6.3 Člani s pravico glasovanja se zavezujejo, da bodo upoštevali interese društva v okviru svojih možnosti.
- 6.4 Vsak član ima pravico sodelovati na skupščini članov. Na skupščini lahko glasujejo člani z glasovalno pravico. Podporni člani nimajo pravice glasovanja in imajo le posvetovalno vlogo. Fizične osebe lahko zastopa oseba, ki so ji le-te podelile pooblastilo in o tem pisno obvestile predsedstvo. Pravne osebe ali združenja javnega ali zasebnega prava lahko svoje pravice uveljavljajo prek zastopnika, ki ga imenujejo, in o tem pisno obvestijo predsedstvo. En član s pravico glasovanja ne more zastopati drugega člana.

7. člen Sredstva za delo in njihova uporaba

- 7.1. Člani plačujejo članarino v višini, ki jo v skladu s pravilnikom o plačevanju prispevkov določi skupščina članov.
- 7.2. Poleg članarine se sredstva za delovanje društva zbirajo v obliki:
- 7.2.1. subvencij na različnih ravneh znotraj posamezne države oz. na ravni Evropske unije,
- 7.2.2. namenskih subvencij,
- 7.2.3. prostovoljnih prispevkov,
- 7.2.4. drugih virov, ki jih društvo ob upoštevanju načela javne koristnosti ustvarja s svojo dejavnostjo.
- 7.3. Za sprejem in spremembe pravilnika o plačevanju prispevkov je potrebna dvotretjinska večina glasov članov skupščine.
- 7.4. Sredstva, s katerimi razpolaga društvo, se lahko uporabijo le za izvajanje namenov, ki so v skladu s tem statutom. Člani ne prejemajo deležev dobička in ne prejemajo drugih nadomestil iz sredstev, predvidenih za delovanje društva. Člani, druge osebe ali ustanove oz. organizacije niso upravičeni do povračila stroškov, ki niso v skladu z namenom društva, ali do izplačila nesorazmerno visokih honorarjev.
- 7.5. Posebne dejavnosti, tj. storitve, ki so bile opravljene za člane oz. tretje osebe in jih pravilnik o plačevanju prispevkov ne zajema, se lahko opravijo le za posebno plačilo, tako da mesta ali tretje osebe niso v prednostnem položaju iz naslova članarin. Storitve oz. protistoritve je treba primerjati z merili, ki veljajo za druge, in jih ustrezno prilagoditi. Naročila protistoritev sme oddati le predsedstvo, naročila, ki presegajo vrednost 20.000 evrov, pa le skupščina članov. Društvo mora pri izmenjavi storitev pogodbeniku izdati ločen račun. Od tretjih oseb, ki so se okoristile, je treba terjati, okoriščeni člani pa morajo vrniti pridobljene koristi, ki so posledica kršitve te določbe.

8. člen Organi društva

Organi društva so

1. skupščina članov kot zakonodajni organ,
2. predsedstvo kot izvršilni organ,
3. žirija kot posvetovalni organ.

9. člen Skupščina članov

- 9.1 Skupščino članov sestavljajo člani, ki imajo pravico glasovanja, in podporni člani. Vsak član, ki ima pravico glasovanja, ima na skupščini en glas. Podporni člani nimajo pravice glasovanja in opravljajo samo posvetovalno vlogo. Župane lahko zastopa pooblaščen zastopnik..
- 9.2 Skupščina članov določi usmeritve za delovanje društva. Skupščina članov je izključno pristojna za odločanje o naslednjih zadevah:
- odobritev proračuna za naslednje poslovno leto, ki ga sestavi predsedstvo; sprejem letnega poročila predsedstva; razrešnica predsedstvu;
 - odločanje o spremembah statuta in o prenehanju društva;
 - odločanje o pritožbi proti zavrnitvi prošnje za sprejem v članstvo;
 - odločanje o črtanju člana s seznama članov kakor tudi o izključitvi člana iz društva;
 - sprejem in sprememba pravilnika o plačevanju prispevkov;
 - volitev in odpoklic članov predsedstva;
 - volitev in odpoklic članov žirije;
 - odločanje o podelitvi in odvzemu naziva Alpsko mesto leta na predlog žirije;
 - sprejem zaključnega poročila žirije o prihodnjem alpskem mestu leta;
 - ustanovitev sekretariata;
 - izdaja oz. sprememba pravilnika oz. pogodbe o delovanju sekretariata;
 - sprejem programa dela, ki ga pripravi eden od svetovalcev članov in predloži predsedstvu;
 - imenovanje dveh revizorjev;
 - sprejem predlogov članov, ki imajo pravico glasovanja.
- 9.3 V zadevah, ki so v pristojnosti predsedstva oz. žirije, lahko skupščina članov sprejme priporočila za predsedstvo oz. žirijo. Predsedstvo oz. žirija lahko pridobi mnenje skupščine v zadevah iz svoje pristojnosti.
- 9.4 Redna skupščina je najmanj enkrat letno. Redno skupščino skliče predsedstvo v roku šestih tednov s pisnim vabilom, v katerem določi dnevni red. Rok prične teči naslednji dan po dnevu, ko so bila odposlana vabila.
- 9.5 Predsedstvo lahko kadar koli skliče izredno skupščino članov. Izredna skupščina se skliče, če je to v interesu društva ali če sklic pisno zahteva najmanj petina vseh članov skupščine, ki imajo pravico glasovanja in pri tem navedejo namen ali razloge za sklic. Za izredno skupščino veljajo določbe o redni skupščini članov.
- 9.6 Dnevni red določi predsednik. Predlogi članov, ki imajo pravico glasovanja, morajo biti predsedstvu posredovani v pisni obliki najmanj štiri tedne pred redno oz. izredno skupščino članov. Pravočasno oddani predlogi članov, ki imajo pravico glasovanja, se uvrstijo na dnevni red. V dnevnem redu se upoštevajo predlogi, ki jih je vložila žirija. O predlogih za dopolnitev dnevnega reda, ki se podajo šele na skupščini, odloča skupščina članov. Za sprejem predloga je potrebna dvotretjinska večina oddanih in veljavnih glasov prisotnih članov, ki imajo pravico glasovanja.
- 9.7 Če javno dobro ali upravičeni interesi posameznikov ne zahtevajo izključitve javnosti, je zasedanje skupščine javno. O izključitvi javnosti odloča predsedstvo z navadno večino glasov. Skupščino vodi predsednik. V njegovi odsotnosti izvoli predsedstvo izmed svojih članov z navadno večino glasov vsakič posebej vodjo skupščine. O poteku skupščine se piše zapisnik, ki ga podpiše vodja skupščine in sopodpiše drug član predsedstva ali direktor. Pri neodločenem izidu glasovanja je odločilen glas vodje skupščine. Vodja skupščine določi tudi način glasovanja.
- 9.8 Skupščina je sklepčna v vsakem primeru, če je redno sklicana. Na to dejstvo je treba opozoriti v vabilu. Skupščina članov sprejema sklepe v splošnem z navadno večino

oddanih in veljavnih glasov. Vzdržani glasovi se zato ne upoštevajo. Skupščina članov lahko o nujnih zadevah odloča tudi na dopisni seji.

- 9.9 Načrtovane spremembe statuta se pošljejo skupaj z vabilom za skupščino. Predlogi za spremembo statuta se pošljejo vsem članom najmanj šest dni pred skupščino. Za spremembo statuta je potrebna več kot tričetrtinska večina oddanih in veljavnih glasov prisotnih članov, ki imajo pravico glasovanja.
V primeru glasovanja o prenehanju društva mora biti tudi to navedeno v vabilu za skupščino. Za vsak sklep o prenehanju delovanja društva je potrebna tričetrtinska večina oddanih in veljavnih glasov prisotnih članov, ki imajo pravico glasovanja.

10. člen Predsedstvo

- 10.1 Predsedstvo je sestavljeno iz treh do petih članov. Vsaka alpska država ima v predsedstvu največ enega zastopnika. Predsedstvo sestavljajo predsednik, njegov namestnik (podpredsednik) in člani.
- 10.2 Skupščina članov voli predsedstvo za dobo dveh let, vendar lmandat predsedstva traja do novih volitev. Ponovna izvolitev je možna. Organi predsedstva opravljajo svojo funkcijo neprofesionalno.
- 10.3 V predsedstvo so lahko izvoljeni le župani članov društva, ki imajo glasovalno pravico, oz. njihovi pooblaščen zastopniki. Če se županu izteče mandat oz. če se njegovemu zastopniku izteče pooblastilo, le-temu funkcija člana predsedstvasamodejno preneha. Nove volitve se opravijo na naslednji skupščini, do takrat pa predsedstvo opravlja svojo funkcijo.
- 10.4 Predsedstvo vodi tekoče zadeve društva. Predsedstvo je pristojno za zadeve društva, za katere po statutu ni zadolžen drug organ društva. O poslih, ki jih ni mogoče odložiti, namesto skupščine članov odloča predsedstvo.
- 10.5 Zakonita zastopnika društva sta v skladu s 26. členom Civilnega zakonika njegova predsednik in podpredsednik. Predsednik je upravičen samostojno zastopati društvo v sodnem in izvensodnem reševanju zadev. Podpredsednik opravlja funkcijo predsednika le takrat, ko je ta odsoten.
- 10.6 Predsednik skliče predsedstvo po potrebi ali na predlog enega izmed članov predsedstva. Vabila morajo biti odposlana vsaj 21 koledarskih dni pred sejo. K posvetovanju so lahko vabljeni člani skupščine, člani žirije, sekretar društva ali zunanji strokovnjaki. Predsedstvo je sklepčno, če je prisotna vsaj polovica članov predsedstva, med njimi vsaj eden od predsedujočih. V primeru zadržanosti člana predsedstva v času seje društva ga lahko nadomesti pooblaščen oseba iz istega mesta. Sklepi predsedstva se na sestankih podajo v pisni obliki. Predsedstvo sprejema sklepe z navadno večino glasov. Pri enakem številu glasov je odločilen glas osebe, ki vodi sejo. Sejo predsedstva vodi predsednik, v primeru njegove odsotnosti pa podpredsednik. Predsedstvo lahko sprejema odločitve tudi o zadevah, ki niso bile predhodno napovedane v dnevnem redu. Predsedstvo lahko o nujnih zadevah odloča tudi na dopisni seji.
- 10.7 Člane predsedstva izvoli skupščina članov s tajnim glasovanjem v pisni obliki. Število kandidatov za člane predsedstva se predhodno v skladu s tčk. 10.1 določi z enostavno večino glasov. Vsak član, ki ima glasovalno pravico, lahko odda toliko glasov, kolikor je število članov predsedstva. Vsak zastopnik se na glasovnici navede samo enkrat
Izvoljeni so tisti zastopniki, ki dosežejo absolutno večino. Absolutna večina je dosežena, če je število glasov, ki jih je prejel zastopnik, večje od polovice oddanih glasovnic.

Če absolutno večino doseže več kot eden zastopnik iste države, je izvoljen tisti zastopnik, ki je dobil največ glasov, zastopniki, ki so dobili manjše število glasov, pa se iz glasovanja izločijo. V primeru, da kandidati prejmejo enako število glasov, se izvede drugi krog glasovanja. Če je rezultat enak tudi po drugem krogu, o zmagovalcu odloči žreb.

Če po prvem krogu glasovanja niso izvoljeni vsi člani predsedstva, sledi smiselno po istem načelu drugi krog glasovanja, kjer se člani predsedstva volijo le izmed zastopnikov tistih držav, iz katerih v prvem krogu glasovanja v predsedstvo ni bil izvoljen noben član. Če tudi po drugem krogu glasovanja niso izvoljeni vsi člani predsedstva, odloča v tretjem krogu enostavna večina oddanih glasov

Ko je število članov predsedstva popolnjeno, se smiselno po istih pravilih izmed izvoljenih članov predsedstva najprej določi predsednik in nato še podpredsednik.

Če je za izvolitev predsedstva in/ali predsednikov na razpolago največ toliko zastopnikom, kot je število sedežev, se lahko volitve izvedejo z aklamacijo, če nihče izmed članov, ki imajo pravico glasovati, pri tem ne zahteva pisnih in tajnih volitev.

11. člen Žirija

- 11.1 Društvu zagotavlja podporo žirija, sestavljena iz najmanj treh zastopnikov različnih strokovnih organizacij, ki delujejo na celotnem alpskem območju. Skupščina izvoli žirijo za dobo dveh let, vendar mandat žirije traja do novih volitev. Možna je ponovna izvolitev. Žirija izvoli predsednika izmed svojih članov.
- 11.2 Žirija na podlagi zahtevane razpisne dokumentacije skupščini članov za naslednje alpsko mesto leta predlaga eno izmed alpskih mest, ki kandidirajo za ta naziv. Svoj predlog obrazloži na skupščini. Poleg tega žirija preveri letni program, ki ga predloži izbrano alpsko mesto leta, in o tem predloži poročilo. Na podlagi tega poročila lahko predsedstvo zahteva vsebinske popravke oz. poda predloge za spremembe. Žirija prav tako preveri vmesna in končna poročila o dejavnostih vsakokratnega alpskega mesta leta. Na podlagi rezultatov preverjanja lahko žirija skupščini članov predlaga odvzem naziva Alpsko mesto leta.
- 11.3 Žirija svetuje skupščini in predsedstvu pri vseh strokovnih vprašanjih ter lahko skupščini posreduje svoje predloge.
- 11.4 Organi žirije opravljajo svojo funkcijo neprofesionalno. Člani žirije ne smejo prejemati plačila. Stroški, npr. potni stroški, poštni stroški ali stroški za telefon, dodatni stroški za prenočišče ali prehrano, se povrnejo na podlagi priloženih dokazil, kolikor ne presegajo običajne meje in so nastali zaradi opravljanja funkcije člana žirije.

12. člen Sekretariat

- 12.1 Če je to potrebno, ima društvo sekretariat.
- 12.2 O imenovanju direktorja sekretariata oz. inštitucije ali organizacije, ki bo opravljala naloge sekretariata, odloča skupščina na zahtevo in predlog predsedstva.
- 12.3 Naloga sekretariata je zagotavljati podporo članom društva pri operativnem uresničevanju ciljev društva. Sekretariat podpira zlasti predsedstvo pri vodenju tekočih poslov.
- 12.4 Podrobnosti ureja poslovnik, ki ga mora sprejeti skupščina, oz. pogodba, sklenjena z direktorjem/direktorico sekretariata ali s pooblaščenno inštitucijo oz. organizacijo.

Pogodba, sklenjena med IS Alpsko mesto leta in CIPRO International, velja kot poslovnik sekretariata.

13. člen Proračun, blagajniški in računovodski posli, revizija

- 13.1 Proračunske zadeve, blagajniške in računovodske posle vodi sekretariat pod odgovornostjo predsedstva. Vodenje proračunskih zadev ter blagajniških in računovodskih poslov se opravlja v skladu s finančnim načrtom, ki ga predsedstvo vsako leto pred začetkom poslovnega leta predloži skupščini v potrditev.
- 13.2 Revizijo izvajata dva revizorja, ki ju imenuje skupščina članov in ne smeta biti člana predsedstva.
- 13.3 Zaključni račun in poročilo o stanju poslovanja društva se preverjata v obsegu, ki ustrezno izpolnjuje zahteve 53. člena Zakona o načelih proračunskega prava zveze in zveznih dežel (HGrG). Revizorska poročila se članom z glasovalno pravico pošljejo nemudoma.

14. člen Poslovno leto

Poslovno leto je koledarsko leto.

15. člen Prenehanje društva/opustitev namena društva

- 15.1. Ob prenehanju delovanja društva ali pri odpravi davčno ugodnih namenov se premoženje združenja porabi za davčno ugodne namene. Sklepi o nadaljnji uporabi premoženja društva se smejo izvršiti šele po privolitvi pristojne davčne uprave.
- 15.2. V primeru prenehanja društva so likvidatorji člani predsedstva, ki so to funkcijo opravljali doslej. V tem primeru se ustrezno uporablja člen 10.5 tega statuta.
- 15.3. V primeru prenehanja društva zaradi drugih razlogov ali izgube pravne sposobnosti se ustrezno uporabijo omenjene določbe.

Ta statut je sprejela ustanovna skupščina 24. 11. 2006 v Chambéryju v Franciji.

Ustanovni člani so:

Villach/Beljak (Avstrija)
Belluno (Italija)
Maribor (Slovenija)
Bad Reichenhall (Nemčija)
Gap (Francija)
Herisau (Švica)
Trento (Italija)
Sonthofen (Nemčija)
Chambéry (Francija)
Sondrio (Italija)
Brig-Glis (Švica)

14.2 Pravilnik društva Alpsko mesto leta o plačevanju prispevkov

Skupščina članov društva Alpsko mesto leta je 24. 11. 2006 sprejela naslednji pravilnik o plačevanju prispevkov:

1. člen Obveznost plačevanja prispevkov

Člani so dolžni plačevati prispevke, ki jih določa ta pravilnik, in izpolnjevati ostale določbe pravilnika (7. člen statuta društva).

2. člen Člani s pravico glasovanja

2.1. Člani, ki imajo pravico do glasovanja, plačajo vsako poslovno leto članarino v višini 5000 evrov.

2.2. V letu pred prevzemom naziva Alpsko mesto leta se poleg članarine v višini 5.000 evrov plača pristopnina v višini 2.300 evrov. Za razliko od prvega odstavka 4. člena tega pravilnika zapade pristopnina v plačilo s pristopom k društvu, račun za pristopnino pa sekretariat društva izstavi takoj.

3 člen Podporni člani

Podporni člani plačujejo znesek v višini 500 evrov letno. Podpornim članom pristopnine ni treba plačati. Pravice in dolžnosti podpornih članov ureja v ostalih zadevah 6. člen statuta društva.

4. člen Način plačila

4.1 Za prispevke, ki so v tem pravilniku navedeni v 2. in 3. členu, izstavi sekretariat društva v prvem četrtletju koledarskega leta račun, ki ga je treba poravnati najkasneje do 31. marca istega leta.

4.2 Članarina se v celoti poravna tudi v primeru, da članstvo enega od članov društva preneha med koledarskim letom. Plačani prispevki se ne vračajo.

5. člen Posebni primeri

O popolni ali delni odpustitvi oziroma odlogu plačila prispevkov odloča skupščina članov.

6. člen Začetek veljavnosti

Ta pravilnik o plačevanju prispevkov začne veljati s sklepom skupščine članov.

14.3 Pogodba

Pogodba o sodelovanju alpskih mest leta z društvom

Alpenstadt des Jahres e.V. – Ville des
Alpes de l'Année – Città alpina dell'anno –
Alpsko mesto leta

Zadnja verzija: 07. 02. 2008

Storitve, ki jih društvo Alpenstadt des Jahres e.V. – Ville des Alpes de l'Année – Città alpina dell'anno – Alpsko mesto leta (v nadaljevanju: društvo) opravlja za alpsko mesto leta (v nadaljevanju: alpsko mesto)

1. Društvo vodi sekretariat, ki podpira delovanje trenutnega alpskega mesta ter predsedstva, žirije in članov društva.
2. Društvo zagotavlja alpskemu mestu pri izvajanju projektov osebno svetovanje. V ta namen sta predsedstvo in sekretariat dosegljiva po telefonu in elektronski pošti. Če je potrebno, se je za posamezna srečanja mogoče dogovoriti tudi neposredno.
3. V smislu vsebinske podlage za izpolnjevanje ciljev društva kot tudi za možne oblike njihovega uresničevanja daje društvo alpskemu mestu na razpolago dokumentacijo o dosedanjih izkušnjah (priročnik), ki se stalno dopolnjuje.
4. Društvo zagotavlja pomoč alpskemu mestu pri oblikovanju zasnove delovanja in nadaljnjem oblikovanju prireditvenega programa in projektov kakor tudi pri poglabljanju teoretične zasnove projekta Alpsko mesto leta.
5. Šest mesecev pred začetkom leta, v katerem je imenovano alpsko mesto, društvo alpskemu mestu zagotovi pomoč pri organizaciji uvajalnega seminarja (učne delavnice), ki se ga udeležijo osebe, odgovorne za izvajanje projektov pri trenutnem alpskem mestu, ter predstavniki naslednjega alpskega mesta, da bi se tako zagotovilo posredovanje izkušenj in vzpostavitev stikov zaradi nadaljnjega sodelovanja.
6. Društvo zagotavlja pomoč alpskemu mestu na področju odnosov z javnostmi, tako da razpošilja sporočila za medije, posreduje stike s predstavniki medijev, vzdržuje spletne strani društva in razpošilja kratke novice.
7. Društvo zagotavlja alpskemu mestu pomoč pri premagovanju jezikovnih ovir v sporazumevanju.
8. Društvo podpira sodelovanje med alpskim mestom in predstavniki mednarodnih organizacij, ki so člani žirije.
9. Društvo zagotavlja pomoč alpskemu mestu pri vzpostavljanju stikov s strokovnjaki za specifična strokovna znanja.
10. Društvo daje na razpolago seznam naslovov pomembnejših partnerjev.
11. Društvo daje alpskemu mestu v uporabo svoj logotip.

Obveznosti alpskega mesta do društva

1. Alpsko mesto se zavezuje, da bo v letu pred prevzemom naziva društvu za opravljanje storitev in uporabo naziva poravnalo prispevek za kritje stroškov v višini 2.300 evrov. Znesek bo alpsko mesto nakazalo na tekoči račun društva pred začetkom uvajalnega seminarja (Verein Alpenstadt d. Jahres, € KK 208.339.91, Liechtensteinische Landesbank AG, Geschäftsstelle FL-9494 Schaan, Swift-Code LILALI2X).
2. Alpsko mesto se zavezuje, da bo v letu pred prevzemom naziva, v letu, v katerem je nosilec naziva, in naslednja štiri leta društvu nakazalo letni prispevek vsakokrat v višini 5.000 evrov, saj bo tako v sodelovanju z dosedanjimi alpskimi mesti mogoče zagotoviti nepretrgano izvajanje projekta in medsebojno sodelovanje. Ta obveznost odpade v letih, ko alpsko mesto društvu plačuje članarino. Letna članarina znaša trenutno 5.000 evrov in se na zahtevo sekretariata poravna na začetku leta.
3. Alpsko mesto začne čim prej pripravljati zanimiv in vsestranski program, pri čemer upošteva vseh pet ciljev zasnove delovanja *Alpskega mesta leta* (gl. prilogo). Alpsko mesto izvede najmanj dva projekta trajnostnega razvoja (na okoljskem, gospodarskem oz. družbeno-kulturnem področju) in organizira vsaj tri prireditve z mednarodno udeležbo.
4. Alpsko mesto se zavezuje, da bo najkasneje šest mesecev pred začetkom leta v sodelovanju z društvom organiziralo uvajalni seminar (učno delavnico). Na seminarju alpsko mesto društvu predstavi osnutek zasnove delovanja, ki vključuje osrednja področja delovanja, časovni načrt in proračun. Žirija in drugi udeleženci seminarja o tem izrazijo svoje stališče. Poleg tega na uvajalnem seminarju udeleženci razpravljajo o organizaciji, ključnih vsebinskih področjih delovanja, izmenjavi izkušenj z dosedanjimi alpskimi mesti, sodelovanju z organizacijami, ki delujejo na celotnem območju Alp, itd. V ta namen alpsko mesto zagotovi potrebne prostore, prenočišče in prehrano ter po potrebi prevajalske storitve. V naslednjih dveh letih alpsko mesto na uvajalnem seminarju sodeluje z naslednjima alpskima mestoma.
5. Najkasneje mesec dni pred začetkom leta predloži alpsko mesto društvu podroben osnutek programa.
6. Alpsko mesto imenuje svetovalca oz. svetovalko (npr. osebo, zaposleno v mestni upravi), ki kot kontaktna oseba skrbi za stalno izmenjavo informacij in sodelovanje z društvom. Svetovalec oz. svetovalka javnost, društvo in njegove člane, žirijo in mednarodne organizacije, ki sodelujejo pri projektu, neposredno obvešča o vseh pomembnih informacijah o prireditvah in projektih ter se zavezuje k sodelovanju z društvom in njegovimi člani, žirijo in mednarodnimi organizacijami, ki so udeležene pri projektu.
7. Pred začetkom leta alpsko mesto društvu sporoči, katera zunanja in od mesta neodvisna oseba ali organizacija bo projekt kritično spremljala in za žirijo pripravila najprej vmesno poročilo po preteku šestih mesecev leta alpskega mesta, ob zaključku leta pa še zaključno poročilo.

8. V dogovoru z društvom organizira alpsko mesto na začetku leta prireditve, na kateri prevzame naziv od predhodnega alpskega mesta (otvoritvena slovesnost), ob zaključku leta pa prireditve, na kateri preda naziv naslednjemu alpskemu mestu (zaključna slovesnost).
9. Alpsko mesto se zavezuje, da bo za vse projekte in prireditve, ki se izvajajo v okviru projekta Alpsko mesto leta, uporabljalo logotip društva oz. svoj logotip, ki v grafičnem pogledu temelji na logotipu društva.
10. Alpsko mesto pripravi ob zaključku leta dokumentacijo, v kateri navede vse pomembne dejavnosti, ki so se odvijale v letu alpskega mesta.
11. Alpsko mesto leta se zavezuje, da bo v okviru projekta izdelana gradiva ter pridobljeno strokovno znanje in izkušnje, ki pripomorejo k nepretrganemu izvajanju celotnega projekta, stroškovno ugodno izročilo društvu in alpskim mestom, ki ga nasledijo.
12. Če alpsko mesto obveznosti, ki so navedene v točkah od 1 do 11, ne izpolnjuje ali jih izpolnjuje le deloma oz. če izvaja ali dopušča izvajanje dejavnosti, ki so v nasprotju z enim ali več cilji zasnove delovanja, mu lahko društvo na predlog žirije odvzame naziv Alpskega mesta leta in prepove uporabo logotipa.

Kraj, datum:

Župan/-ja alpskega mesta leta

Kraj, datum:

Colette Patron
Predsednica društva Alpsko mesto leta

14.4 Obrazec

Obrazec za prijavo kandidature za pridobitev naziva Alpsko mesto leta 2012

Zadnji rok za prijavo: 15. december 2010.
Prosimo Vas, da nam izpolnjeni obrazec pošljete po e-pošti, IV. del obrazca pa tudi po navadni pošti (izjava mesta o soglasju).

Obrazec za prijavo kandidature je sestavljen iz štirih delov:

- **I. del (Osnovni statistični podatki):** vsebuje splošna vprašanja o mestu. Vaši podatki so pomembni za razvoj omrežja alpskih mest. Društvo Alpsko mesto leta jih bo analiziralo, rezultati analize pa bodo na razpolago vsem zainteresiranim mestom.
- **II. del (povezava z Alpami/Oris identitete mesta/vodilni motiv):** v tem delu boste pojasnili vaš odnos do Alp in vašo identiteto kot alpsko mesto.
- **III. del (Projekti):** vsebuje konkretna vprašanja o projektih in dejavnostih ter o ciljih, ki bi jih vaše mesto želelo doseči kot alpsko mesto leta.
- **IV. del (Izjava o soglasju):** v tem delu boste podali izjavo, da se strinjate s cilji društva Alpsko mesto leta, in tako uradno potrdili svojo kandidaturo.

Za vaše sodelovanje in zanimanje se vam pristrčno zahvaljujemo!

I. del: Osnovni statistični podatki

Podatki morajo ustrezati zadnjemu oziroma aktualnemu stanju. Za članice EU veljajo enotne EU računске metode.

0. ODGOVORNE OSEBE

0.1 Župan(ja):

0.2 Odgovorna oseba:

0.2.1 Funkcija, ki jo opravlja:

0.2.2 Poštni naslov:

0.2.3 Telefon: ; faks:

E-naslov:

1. IME IN PODATKI O USTANOVITVI MESTA

1.1 Ime mesta:

1.2 Domača spletna stran mesta:

1.3 Naslov mestne uprave:

1.4 Regija/ kanton/ zvezna dežela/ departma:

Vaše mesto mora ležati znotraj uradne razmejitve območja veljavnosti Alpske konvencije. Ustrezno pregledno karto boste našli na spletnem naslovu www.alpskakonvencija.org v rubriki „Pogodbenice“.

1.5 Država:

1.6 Status mesta

(Izpolnjevanje ene od spodaj navedenih možnosti je pogoj za udeležbo).

Pridobitev zgodovinskih mestnih pravic leta:

Pridobitev statusa mesta v skladu z nacion. definicijo leta:

1.7 Opombe:

2. PREBIVALSTVO (Podatki iz leta)

2.1 Št. prebivalcev:

leta 20000:

Danes:

2.2 Trenutna starostna struktura stalnega prebivalstva (v %):

0 – 19 let:

20 – 29 let:

30 – 64 let:

Več kot 64 let:

2.3 Število tujcev (v %):

2.4 Opombe (npr. priključitve občini):

3. PROSTOR, KRAJINA (Podatki iz leta)

3.1 Lega: metrov nadmorske višine

3.1a Najnižja točka na območju mesta: m. n. v.

3.1b Najvišja točka na območju mesta: m. n. v.

3.2 Skupna površina: hektarjev

4. GOSPODARSTVO (Podatki iz leta)

4.1 Št. zaposlenih prebivalcev mesta:

4.2 Št. zaposlenih po sektorjih: Prim. sekt.:
število podjetij:
Sek. sekt.:
Terc. sekt.:
Kvart. sekt. (podr. IT, če je znano):

4.3 Št. nezaposlenih: Moški: Ženske:

4.4 Skupno št. delovnih mest na območju mesta:

4.5. Pet najpomembnejših delodajalcev glede na število zaposlenih:

Ime + gosp. panoga: Št. zaposlenih:

Ime + gosp. panoga: Št. zaposlenih:

Ime + gosp. panoga: Št. zaposlenih:

4.6. Število postelj:

4.7 Število nočitev leta 2007:

v zimski sezoni (v %):

v poletni sezoni (v %):

5. OKOLJE (Podatki iz leta)

5.1 Poraba vode na prebivalca in na dan vklj. z obrtn. in industr. dejavnostjo: litrov

5.2a Količina odpadkov na prebivalca in na dan vklj. z obrtn. in industr. dejavnostjo: kilogramov

5.2b Naprave za ločevanje odpadkov (kraj + vrsta):

5.2c Odstranjevanje odpadkov (kraj + vrsta):

5.3a Poraba energije na prebivalca in na dan
vklj. z obrtn. in industr. dejavnostjo: džulov

5.3b Viri energije (v %):
neobnovljivi viri (premog, zemeljski plin, kurilno olje, uran):
obnovljivi viri energije (veter, sonce, voda):

5.4a Javni promet (vrste):

5.4b Izkoriščenost javnih prometnih sredstev (v %):

5.5 Na območju občine so naslednja zavarovana območja (kraj in vrsta)

5.6 Opombe:

6. UPRAVA IN JAVNE FINANCE (Podatki iz leta)

6.1a Skupni prihodki mesta: evrov

6.1b Skupni odhodki mesta: evrov

6.1c Odhodki mesta po dejavnostih v % (npr. promet, kultura):

6.2. Zadolženost mesta: evrov

7. MESTO, REGIJA in sodelovaja

7.1 Mesto ima funkcijo regijskega središča za naslednja območja/ doline/ kraje:

7.2 V zaledju mesta živi pribl. prebivalcev.

7.3 Ustanove, objekti in prometna infrastruktura v mestu, pomembna na regionalni ravni (izobraževalne, zdravstvene, upravne, športne in kulturne ustanove, avtocesta, železniško križišče, letališče itd.):

7.4. Mesto je član naslednjih omrežij

- Delovna skupnost alpskih mest
- Zveza za podnebje
- Energetsko varčno mesto
- Omrežje občin »Povezanost v Alpah«
-
-

7.5. Mesto je povrateno z naslednjimi mesti
a) na območju Alp:

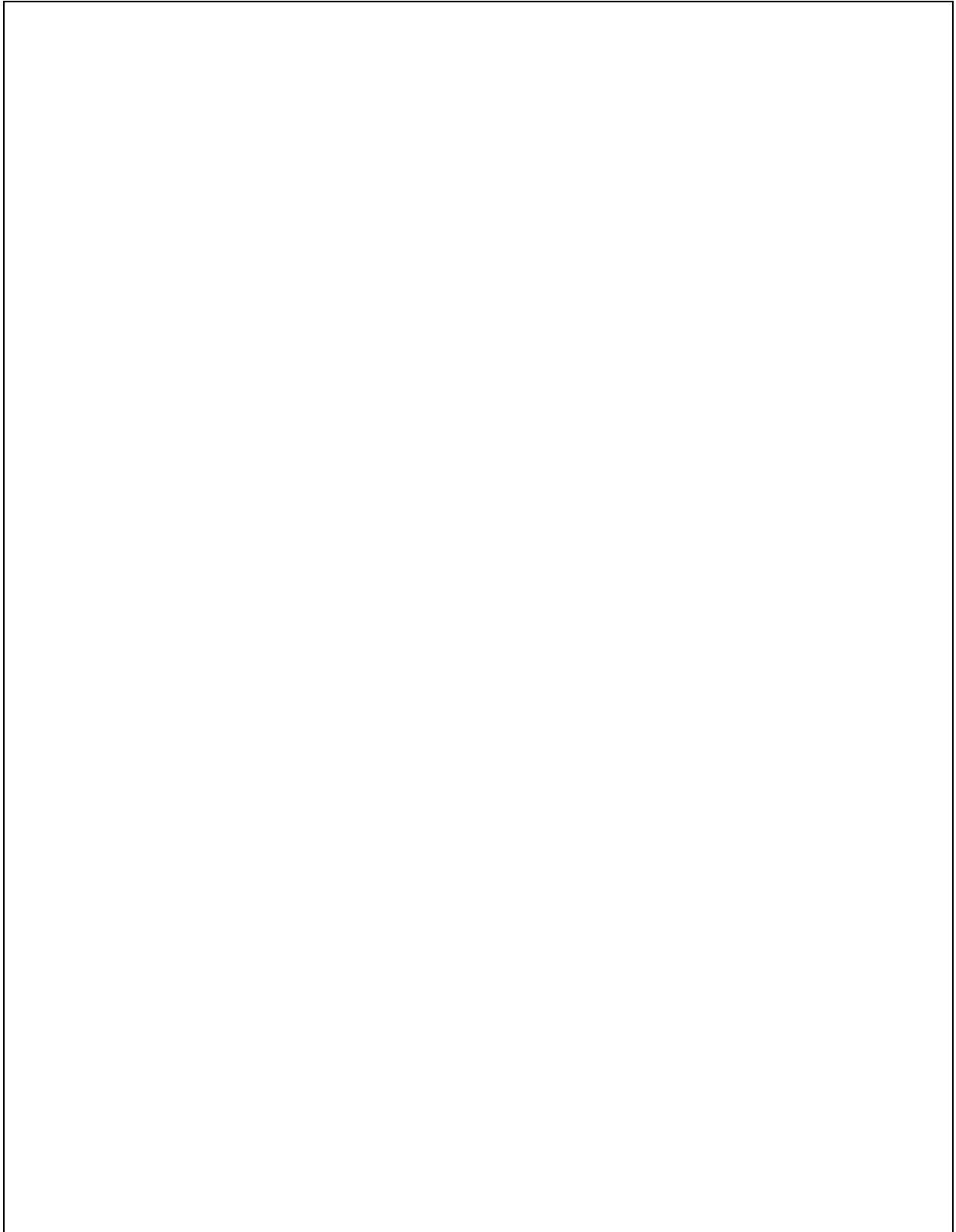
b) izven območja Alp

II. DEL: ODNOS DO ALP/ VODILNI MOTIV

NAŠE MESTO JE ALPSKO MESTO, KER ...

Tukaj podajte samooceno vašega mesta.

- **Kako se kaže posebna povezanost vašega mesta z Alpami? Kje pri tem vidite njegove značilnosti, za katere menite, da so izrazito alpskega značaja?**
- **Pojasnite razloge, zaradi katerih se prištevate k mestom?**

III. DEL: PROJEKTI

1a Ali ste v zadnjih treh letih izpeljali projekt, katerega vsebina je ustrezala ideji alpskega mesta (velja tudi za tekoče projekte)? Če ste, katere? Prosimo, da priložite kratek opis posameznega projekta (največ na dveh straneh za projekt)

1. projekt (naslov):

2. projekt (naslov):

3. projekt (naslov):

po želji navedite naslov še katerega od projektov:

1b Ali menite, da tako uresničujete cilje enega ali več protokolov Alpske konvencije? (drugi odstavek 2. člena, gl. <http://www.alpskonvencija.org>)? Označite ustrezno polje.

1. projekt 2 . projekt 3. projekt

☐	☐	☐	Prebivalstvo in kultura
☐	☐	☐	Urejanje prostora + trajnostni razvoj
☐	☐	☐	Ohranjanje čistega zraka
☐	☐	☐	Varstvo tal
☐	☐	☐	Gospodarjenje z vodo
☐	☐	☐	Varstvo narave in urejanje krajine
☐	☐	☐	Hribovsko kmetijstvo
☐	☐	☐	Gorski gozd
☐	☐	☐	Turizem in prosti čas
☐	☐	☐	Promet
☐	☐	☐	Energija
☐	☐	☐	Gospodarjenje z odpadki

1c Ali menite, da ste s svojimi projekti že dosegli enega ali več od petih ciljev projekta „Alpsko mesto leta“?

1. projekt 2 . projekt 3. projekt

☐	☐	☐	Krepitev alpske zavesti
☐	☐	☐	Aktivna udeležba prebivalstva
☐	☐	☐	Povezovanje z drugimi območji
☐	☐	☐	Oblikovanje trajnostne prihodnosti
☐	☐	☐	Širjenje sodelovanja

2a Ali lahko že sedaj predložite izdelane razvojne zasnove, ki ustrezajo ideji alpskega mesta? Če lahko, katere? Priložite kratek opis posameznega projekta (največ na dveh straneh za projekt):

1. projekt (naslov):

2. projekt (naslov):

3. projekt (naslov):

po želji navedite naslov še katerega od projektov:

2b Ali menite, da tako uresničujete cilje enega ali več protokolov Alpske konvencije? (drugi odstavek 2. člena, gl. <http://www.alpskakonvencija.org>)? Označite ustrezno polje.

1. projekt 2 . projekt 3. projekt

☐	☐	☐	Prebivalstvo in kultura
☐	☐	☐	Urejanje prostora + trajnostni razvoj
☐	☐	☐	Ohranjanje čistega zraka
☐	☐	☐	Varstvo tal
☐	☐	☐	Gospodarjenje z vodo
☐	☐	☐	Varstvo narave in urejanje krajine
☐	☐	☐	Hribovsko kmetijstvo
☐	☐	☐	Gorski gozd
☐	☐	☐	Turizem in prosti čas
☐	☐	☐	Promet
☐	☐	☐	Energija
☐	☐	☐	Gospodarjenje z odpadki

2c Ali menite, da ste s svojimi projekti že dosegli enega ali več od petih ciljev projekta „Alpsko mesto leta“?

1. projekt 2 . projekt 3. projekt

☐	☐	☐	Krepitev alpske zavesti
☐	☐	☐	Aktivna udeležba prebivalstva
☐	☐	☐	Povezovanje z drugimi območji
☐	☐	☐	Oblikovanje trajnostne prihodnosti
☐	☐	☐	Širjenje sodelovanja

3 Katero znanje in izkušnje lahko vaše mesto posreduje ostalim mestom v omrežju alskih mest leta?

IV. DEL: IZJAVA O SOGLASJU

Izjavljamo, da prijavljamo uradno kandidaturo našega mesta za pridobitev naziva

Alpsko mesto leta 2012

in da bo mesto sodelovalo na predtekmovanju.

Mesto sprejema odločitev žirije.

V primeru imenovanja v naziv alpskega mesta leta se naše mesto strinja s pogoji, kot jih opredeljuje pogodba o sodelovanju alpskega mesta leta z društvom Alpsko mesto leta (gl. spletni naslov www.alpskomesto.org). V primeru imenovanja našega mesta v naziv alpskega mesta leta se pričujoči obrazec za prijavo kandidature obravnava kot vloga za sprejem v članstvo društva.

Datum, žig mesta:

Podpis župana/županje:

14.5 Memorandum of Understanding Alpske konvencije

Memorandum of understanding med Stalnim sekretariatom Alpske konvencije in društvom Alpsko mesto leta

I Skupna izhodišča

Alpska mesta so za Alpsko konvencijo osrednjega pomena. Dve tretjini alpskega prebivalstva živi v alpskih mestih. Ta imajo za razvoj podeželskih regij, ki jih obdajajo, odločilen pomen. Kljub priseljevanju s podeželskih regij v aglomeracije, ki poteka znotraj alpskega prostora in o katerem se toliko razpravlja, številnim alpskim mestom danes grozi, da se bo zaradi strukturnih sprememb, ki potekajo v celotni Evropi, njihov pomen zmanjšal. Poseben odnos mest do njihovega zaledja, omejene možnosti, ki jih imajo za širjenje v dolinskih legah, njihova velika občutljivost za onesnaženost zraka v dolinskih legah ter gospodarski razvoj, ki je pogosto odvisen od alpskih virov, prinašajo številne težave, a tudi priložnosti, ki jim je treba posvetiti posebno pozornost in za katere bi bila zaželena intenzivnejša izmenjava izkušenj. Za trajnostni razvoj Alp je zato dejavno prizadevanje alpskih mest nujno potrebno.

Od leta 1997 dalje žirija, ki jo sestavljajo predstavniki Delovne skupnosti alpskih mest, Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) in organizacije Pro Vita Alpina, enkrat letno razglasi alpsko mesto leta: to je mesto, ki s konkretnimi projekti in drugimi dejavnostmi zglede izvaja Alpsko konvencijo. Mesta, ki so doslej prejela ta naziv, so se povezala v društvo Alpsko mesto leta.

Da bi postala alpska mesta v organih Alpske konvencije bolje zastopana in aktivnejša ter v večji meri vključena v razvoj skupne vizije razvoja alpskega prostora, je 26. aprila 2005 Stalni sekretariat Alpske konvencije z nekaterimi organizacijami alpskih mest, med njimi tudi Interesno skupnostjo Alpsko mesto leta (sedaj društvo Alpsko mesto leta), sklenili dogovor o krepitvi medsebojnega sodelovanja. Ta dogovor, katerega konkretna skupna aktivnost je bila v lanskem letu skupna organizacija mednarodnega posveta "Alpska mesta in zavarovana območja v njihovi neposredni bližini", se je iztekel 26. aprila 2007.

Stalni sekretariat Alpske konvencije in društvo Alpsko mesto leta želita med seboj sodelovati tudi v prihodnje, zato predlagata sklenitev posebnega Memorandum of understanding. Da pa bi to sodelovanje postalo trajno, je bil oblikovan predlog, da se Memorandum sklene za neomejen čas. Ne glede na to lahko vsak partner od Memoranduma odstopi, če ne obstajajo pogoji za njegovo izvajanje.

II. Memorandum of understanding med Stalnim sekretariatom Alpske konvencije in društvom Alpsko mesto leta

Ob upoštevanju dejstva, da so Alpe življenjski in gospodarski prostor posebnega evropskega pomena,

ob upoštevanju dejstva, da so za Alpe značilne raznolika kultura in zgodovina ter različne tradicije kot tudi posebna ekološka občutljivost,

ob upoštevanju dejstva, da je Stalni sekretariat zadolžen zlasti za spodbujanje uresničevanja projektov, ki so v skladu s cilji Alpske konvencije in njenih protokolov in jih skupaj izvajata partnerja, njune lokalne skupnosti, nevladne organizacije in vsi drugi zainteresirani partnerji,

ob upoštevanju dejstva, da je zaradi tega ob spoštovanju načela subsidiarnosti treba spodbujati in podpirati vzpostavljanje takih oblik sodelovanja, s katerimi se za alpsko prebivalstvo uresničujejo zlasti vsebinska področja Alpske konvencije in njenih protokolov,

ob upoštevanju dejstva, da je cilj društva Alpsko mesto leta spodbujanje izvajanja Alpske konvencije in njenih protokolov v alpskih mestih,

ob upoštevanju dejstva, da je Deklaracija o prebivalstvu in kulturi, ki jo je sprejela IX. Alpska konferenca, med drugim vlogo alpskih mest opredelila kot enega od petih glavnih področij delovanja, v okviru katerega je treba spodbujati:

– priznanje pomena mest znotraj Alp, zlasti pomena, ki ga v sodelovanju s svojim zaledjem imajo kot središča socialnih, kulturnih in gospodarskih storitev, ki segajo prek občinskih meja,

– vzpostavljanje in krepitev povezovanja alpskih mest z mesti in metropolami zunaj alpskega prostora, da bi bile tako zagotovljene povezave alpskega prebivalstva z zunajalpskimi gospodarskimi, znanstvenimi in kulturnimi središči ter izmenjava informacij med njimi, skleneta

- Stalni sekretariat Alpske konvencije, ki ga zastopa generalni sekretar gospod Marco Onida, na eni strani in
- društvo Alpsko mesto leta, ki ga zastopa predsednica Colette Patron, podžupanja mesta Gap, na drugi strani

naslednji Memorandum of understanding:

1 Cilji

Namen Memoranduma of understanding je spodbuditi in okrepiti sodelovanje med društvom Alpsko mesto leta in Alpsko konvencijo ter mu zagotoviti trajno podlago. Društvo Alpsko mesto leta bo ključna vsebinska težišča Večletnega programa dela Alpske konference obravnavalo v alpskih mestih na podlagi ustreznih instrumentov. Na ta način bo društvo Alpsko mesto leta pri vprašanih trajnostnega razvoja v alpskih mestih delovalo kot pomemben partner Stalnega sekretariata Alpske konvencije. Stalni sekretariat bo pri izvajanju svojih dejavnosti še naprej upošteval potrebe alpskih mest. Tako sodelovanje bo usmerjeno zlasti v

- doslednejše upoštevanje potreb alpskih mest pri dejavnostih organov Alpske konvencije,
- doslednejše upoštevanje protokolov in pobud Alpske konvencije pri dejavnostih, ki jih izvajajo alpska mesta leta,
- krepitev razprave o prihodnjem razvoju alpskega prostora in vlogi alpskih mest v njem.

2 Konkretna dejavnosti

Izvajanje skupnih dejavnosti se določi na podlagi konkretnega programa dela. Program dela se vsakokrat sklone za obdobje dveh let in upošteva specifične dejavnosti. Sodelovanje obsega naslednja področja:

1. Skupne prireditve

Z organiziranjem skupnih prireditev in udeležbo Stalnega sekretariata na delavnicah in strokovnih prireditvah društva Alpsko mesto leta ter obratno se spodbujajo konkretni primeri izvajanja Alpske konvencije v alpskih mestih. Skupne prireditve obravnavajo vsebinska področja, ki so zapisana v Večletnem programu dela Alpske konference in so navedena v programu dela, ki se ga sklone na podlagi tega Memoranduma.

Kadar koli je to mogoče, je Stalni sekretariat prisoten na posameznih prireditvah in tako društvu Alpsko mesto leta izkazuje potrebno pozornost in pomen ter ga upošteva kot pomembnega partnerja pri udejanitvi Alpske konvencije. Stalni sekretariat tako prispeva h krepitvi sodelovanja med člani društva in k njegovi nadaljnji širitvi.

2. Odnosi z javnostmi

Namen odnosov z javnostmi v smislu dejavne politike obveščanja in komuniciranja je povečati poznanost Alpske konvencije in njenih protokolov kot instrumentov za uveljavljanje trajnostnega razvoja. Partnerji si pri tem prizadevajo za učinkovitejše oblikovanje zavesti v alpskih mestih, ki bo v korist vsebin Alpske konvencije in njenih protokolov. Projekte za izvajanje Alpske konvencije v alpskih mestih je treba zato predstavljati v tem smislu. Sodelovanje obsega tudi skupno pripravo informativnega gradiva.

3. Sodelovanje z aktualnim nosilcem naziva Alpsko mesto leta

Vsako leto se naziv Alpsko mesto leta podeli enemu od alpskih mest. To praviloma postane član društva Alpsko mesto leta. Nosilec naziva se zavezuje, da bo v tekočem letu dajal pobude za projekte in prireditve in s tem uresničeval Alpsko konvencijo. Partnerja tega Memoranduma of understanding se zavezujeta, da bosta nosilca naziva podpirala pri izvajanju dejavnosti. Zlasti Stalni sekretariat nosilcu naziva svetuje pri vprašanjih, ki se navezujejo na Alpsko konvencijo, in se, če je to mogoče, udeležuje prireditev, ki jih organizira društvo Alpsko mesto leta.

3 Obojestranske dolžnosti partnerjev

- Stalni sekretariat Alpske konvencije za obdobje, v katerem poteka sodelovanje, zagotavlja, da bo društvo Alpsko mesto leta v ustrezni obliki obveščal o delu Alpske konference in Stalnega odbora kot tudi o dejavnostih Stalnega sekretariata, ki zadevajo alpska mesta. Še zlasti bo društvo Alpsko mesto leta pri izvajanju svojih dejavnosti upoštevalo tudi izkušnje drugih organov Alpske konvencije ali njenih mrež s statusom opazovalca (npr. Delovna skupina Promet, Mreža zavarovanih območij v Alpah, Omrežje občin).
- Društvo Alpsko mesto leta lahko v skladu z veljavnimi ustreznimi predpisi uporablja logotip Alpske konvencije.
- Društvo Alpsko mesto leta zagotavlja, da si bo v obdobju, v katerem poteka sodelovanje, dejavno prizadevalo za udeleževanje obveznosti iz Alpske konvencije in njenih protokolov.
- Društvo Alpsko mesto leta se zavezuje, da bo Stalni sekretariat obveščalo o svojih dejavnostih.
- Stalni sekretariat Alpske konvencije se lahko udeležuje skupščine članov društva Alpsko mesto leta kot tudi strokovnih seminarjev, ki jih organizira društvo.
- Partnerja tega Memoranduma of understanding se zavezujeta, da bosta ustvarjala možnosti za razpravo o potrebah alpskih mest (npr. v okviru prireditev Alpske konference o izvajanju Deklaracije o prebivalstvu in kulturi ter Deklaracije o klimatskih spremembah).

4 Spremljanje izvajanja

Vsako drugo leto, prvič dve leti po podpisu tega Memoranduma of understanding, partnerja skupaj sestavita poročilo o dejavnostih sodelovanja v zadnjem dvehletnem obdobju. Stalni sekretariat posreduje poročilo Stalnemu odboru. Na podlagi poročila se sestavi program dela za naslednji dve leti.

5 Trajanje veljavnosti

Veljavnost tega Memoranduma of understanding je neomejena. Vsak od partnerjev lahko odstopi od Memoranduma na podlagi pisnega sporočila, ki ga pošlje drugemu partnerju. V tem primeru Memorandum of understanding preneha veljati po poteku treh mesecev od dneva poslanega pisnega sporočila.

Sestavljeno v Brigu – Glisu, 11. januarja 2008

Za Stalni sekretariat Alpske konvencije

Za društvo Alpsko mesto leta

*Marco Onida
Generalni sekretar*

*Colette Patron
Predsednica,
ki jo polnomočno zastopa Ursula Rüttsche,
mestna svetnica mesta Herisau*

14.6 Program izvedbe Memoranduma

Program dela za izvedbo Memoranduma o razumevanju (MoU) med Stalnim sekretariatom Alpske konvencije in društvom »Alpsko mesto leta« za leti 2010 in 2011

Memorandum o razumevanju (MoU) za okrepljeno sodelovanje med Stalnim sekretariatom Alpske konvencije (Sekretariat) in društvom, imenovanim »Alpsko mesta leta« (Društvo), podpisan v mestu Brig (Švica) 11. januarja 2008, predvideva izvajanje skupnih dejavnosti na podlagi konkretnega programa dela, ki bo veljaven dve leti.

Program dela je pripravljen za obdobje 2010 - 2011. Na podlagi dogovora med njegovimi podpisniki ga bo v času njegovega trajanja mogoče tudi spreminjati. Ta program dela upošteva Večletni program dela Alpske konference (2005-2010) ter aktivnosti Alpske konvencije ter Društva. Potrdil ga je Upravni odbor Društva 12.2.2010.

Naslednje aktivnosti bodo opravljene skupaj, skladno s potrebnimi razpoložljivimi človeškimi in finančnimi viri:

Poglavje »Skupne aktivnosti«

- Članska mesta se zavzemajo za izvajanje konkretnih in trajnostnih ukrepov v skladu z Akcijskim načrtom za podnebje Alpske konvencije. Sekretariat stalno objavlja omenjene aktivnosti in iniciative na podnebnem portalu svoje spletne strani ter jih predstavlja Stalnemu odboru.
- Odvisno od tematike in priložnosti se lahko društvo in sekretariat dogovorita o soorganizaciji in sofinanciranju za nadaljnje dejavnosti v teku dveh let.
- Mesta se zavzemajo za razširitev prepoznavnosti strateške igre "Transalpin", ki v ospredje postavlja tematiko prometa in mobilnosti. Sekretariat je pripravljen v različnih mestih predstaviti in razložiti pravila in cilje omenjene igre.

Poglavje »Sistematična izmenjava informacij in stiki z javnostmi«

Podpisnice Memoranduma - MoU se zavezujejo, da bodo redno izmenjavale informacije o aktivnostih, ki so lahko zanimive tudi za druge podpisnice. Predvsem:

- Društvo ali njegovi posamezni člani preko sekretariata Društva obveščajo Sekretariat o vseh prireditvah, kjer uporabljajo logotip Alpske konvencije, kakor tudi o vseh načrtih za izvajanje Alpske konvencije.
- V mesecih po sestanku Stalnega odbora bo Sekretariat Društvu poslal poročilo s sprejetimi sklepi na področjih, ki so posebnega pomena za alpska mesta.
- Društvo pošlje Sekretariatu najpozneje en mesec pred sejo Stalnega odbora poročilo o pobudah, ki so jih mesta sprejela na teh področjih. Posebno pozornost namenjajo posredovanju informacij o "dobrih praksah", ki jih je mogoče širiti tudi v druga alpska okolja (predvsem na področju turizma, klimatskih sprememb, upravljanja z vodami, mobilnosti in prebivalstva ter kulture).
- Te informacije bodo priložili poročilu o dejavnostih na področju sodelovanja v obdobju 2010-2011, skladno z določbami 4. člena MoU Sekretariat in Društvo objavljata informacije o skupnih aktivnostih na svoji lastni spletni strani.
- Društvo bo dalo na dnevni red vsake generalne skupščine točko »Poročilo o dejavnostih na področju sodelovanja z Alpsko konvencijo«. Na skupščine Društva povabijo tudi Sekretariat, ki bo Društvo obveščalo o dejavnostih na področju sodelovanja.
- Sekretariat in Društvo bosta v okviru prireditev, ki jih bosta organizirala skupaj, podala skupna sporočila za tisk. Prizadevala si bosta tudi, da v svojih stikih z mediji prav tako omenjata MoU.
- Društvo v novo zbiranko uvrsti informacije o Alpski konvenciji ter o sodelovanju s Sekretariatom.
- Društvo bo po potrebi oziroma, ko so na voljo zadostne informacije, v svojem elektronskem informativnem biltenu objavil en članek (»kratke novice«) o splošnih in/ali specifičnih temah Alpske konvencije (štirikrat letno). V ta namen se bo Društvo dovolj zgodaj pred predvideno objavo uskladilo s Sekretariatom.
- Sekretariat in Društvo objavita Program dela na svojih spletnih straneh.

Posredovanje informacij lahko poteka v enem izmed jezikov Alpske konvencije. Vendar pa po potrebi vsaka stran poskrbi, da prenešeni informaciji v smotnem roku sledi tudi prevod v ostale tri uradne jezike Alpske konvencije, ter po možnosti tudi v angleščino.

Poglavje » Sodelovanje s trenutnim Alpskim mestom leta«

Leta 2008 in 2009 je bil organiziran sestanek med Sekretariatom in pristojnimi oblastmi mesta Brig-glis, Bolzano in Bad Aussee, kjer so bile pregledane začete in načrtovane pobude za aktualno Alpsko mesto leta v povezavi z Alpsko konvencijo. V okviru delavnice, ki bo potekala spomladi 2010 v sodelovanju z Alpskim mestom leta 2011, bo organiziran tudi sestanek med pristojnimi oblastmi mesta Idrije in Sekretariatom, kje bodo določeni načini sodelovanja skladno z določbami 2 (3) člena Memoranduma.